

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

The PEOPLES VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 166 Claremont St., Toronto 8, Ontario
Authorized as Second Class mail, Post Office Department, Ottawa.

Kaina 10 ct.

No. 5

PENKTADIENIS, SAUSIO (JANUARY) 31, 1958, TORONTO, ONTARIO

METAI XXVII

Premjeras J. Diefenbakeris ir liberalų lyderis L. Pearsonas, kuris aną dieną parlamente turėjo smarkų "mūšį". Pearsonas reikalavo perleisti valdžią liberalams, kadangi pri konservatų valdžios ekonomija pablogėjusi, bet nedrįso reikalauti rinkimų. Diefenbakeris atšovė, kad ekonomijos blogėjimas prasidėjo prie liberalų, bet pastarieji nuslėpė nuo visuomenės. Rinkimai, tačiau, greitai artėja.

Diefenbakerio Vyriausybė Duoda Provincijom \$87,000,000 Paramos

OTTAWA. — Diefenbakerio federalė vyriausybė paskelbė, kad ji ateinančiais finansiniais metais duos provincijoms paramos sumoje \$87,000,000. Ši suma bus paimta iš taksų, kuriuos federalė vyriausybė renka visoje Kanadoje nuo pajamų.

Ontarija gaus \$21,300,000, keturios rytinės provincijos gaus \$31,500,000, o likusius

kitos provincijos.

Pet tris sekancius metus minėtos pajūrinės provincijos gaus dar \$25,000,000 per metus.

Bendrai, federalė valdžia kasmet išmokės provincijoms \$690,000,000. Tai mokėstis už teisę rinkti pajamų taksus iš visų gyventojų.

Kartu suėmus su kitais žygiais, kuriuos Diefenbakerio vyriausybė yra paskelbusi, šis žygis laikomas įrodymu, kad vyriausybė tikrai ruošiasi rinkimams greitoje ateityje.

Visi stebėtojai Ottawoje esą tos nuomonės, kad vyriausybė linkusi paskelbti rinkimus dabar, nelaukiant ilgai.

Niekas negali užtikrinti, kad nesudarys kokios nors sąlygos, kurios priverstų vyriausybę skelbti rinkimus tokiu laiku, kada konservatams nebus patogų mestis į rinkimų kampaniją.

Visuomenėje, tačiau, nėra didelio pritarimo rinkimams dabartiniu metu. Dabar, kada siaučia toks nedarbas, reiktų visiems susirūpinti bendrųjų reikalų, o ne pradėti rinkiminiu barnius, kurie jokių problemų neišriš.

O gal konservatai mano, kad rinkiminiai barniai tarp

partijų nukreips žmonių atydą nuo nuolatos augančio nedarbo? Gali būti ir taip.

O gal jie mano, kad liberalai dar neužtekinai pasirošę rinkimams?

Kaip ten nebūtų, greičiausiai kanadiečiams ir vėl teks balsuoti ir spręsti, kuriai partijai atiduoti savo įgaliojimą. Klausimas tikrai, ar yra koks skirtumas tarp tų partijų.

Ragina Vakarų Sutikti Tartis

LONDON. — Hugh Gaitskell, Britanijos Darbo Partijos lyderis, kreipėsi į Vakarų lyderius, ragindamas juos sutikti pasitarti su Tarybų Sąjungos lyderiais.

Tarybų Sąjungos lyderiai, sako Gaitskell, žiūri į tokį pasitarimą kaip į priemonę pralaužti ledą šaltajame kare, o ne kaip į galutinį susitarimą, kuriame diplomatų sudarytos sutartys būtų pasirašytos.

Jo manymu, tokiose aplinkybėse nėra reikalo turėti didelį pasiruošimą prieš tai.

Vakarų lyderiai, kaip žinia, reikalauja didelio pasiruošimo iš kalno, iš kurio

Premjeras Sako Laiškai Negali Užtikrint Taiką

WINNIPEG. — Premjeras J. Diefenbaker čia davė suprasti, kad jam nelabai patinka TSRS premjero N. Bulganino laiškai, nes jis pareiškė, kad laiškų rašinėtojai neužtikrins taikos.

Savo atsakyme jis atsiliepė į Bulganino laiškus švelniai, bet čia jis kalbėjo visai ką kita.

Girdi, jeigu Tarybų Sąjunga nori nusiginklavimo, tai kodėl nesutinka su inspekcija, visai nepaisydama į tai, kad Tarybų Sąjunga nekartą sutiko su inspekcija, jeigu ta inspekcija padėtų nusiginklavimui.

(N. Chruščiovas pareiškė,

matytusi, kad bus kokia nauja iš susitikimo.

LONDON. — Europoje labai populiaru idėja, kad Vakarai ir Rytai sudarytų Europoje taip vadinamą atsirubcziavimo ar atsitraukimo juostą, kurią pasiūlė Tarybų Sąjunga.

Valdonai, kurie prieštarauja, turi daug bėdos su savo žmonėmis.

KRITIKUOJA TUOS, KURIE DAUG GERIA

LONDON. — Maskvos radijas pranešė, kad N. Chruščiovas smarkiai kritikavo tuos, kurie daug geria svaigalų.

Jis tą pasakė kalbėdamas agrikultūrinėje konferencijoje Minske.

Jis taipgi kritikavo tuos, kurie daro naminę. Už vis labiausiai jis smerkė patstatymus ir filmus, kur gerimai populiarizuojami.

Nusišovė Finansierius Robert R. Young

PALM BEACH, Fla., — Čia su medžiokliniu šautuvu nusišovė finansierius Robert R. Young, New York Central System pirmininkas. Nepaliko jokio raščiuko, kodėl jis taip padarė.

Jis buvo artimas Windsor diūko ir jo žmonos draugas.

Išrodo, kad bilijonai dolerių, kuriuos jis kontroliavo, nepatenkino jo.

kad Tarybų Sąjunga sutinka tartis dėl uždraudimo tarpkontinentinių balistinių sviedinių, jei Vakarai sutiks, kad sykiu būtų panaikintos ir militarinės bazės, kuriomis Vakarai yra apsupę Tarybų Sąjungą.

Uždraudimas vienu ginklu, nepašalinant kitų, būtų mažos reikšmės.

Faktinai, sako jis, turėtų būti susitarta panaikinti visus nuklinius ginklus, militarines bazes, tarpkontinentinius sviedinius, jeigu norima teisingo ir tikro nusiginklavimo.)

Jeigu būtų susitarta visais tais klausimais, tai tada nebūtų kliūčių ir inspekcijai.

Toliau jis kalbėjo apie tai, kaip kartojama "dominacija" ir kitus kaltinimus Tarybų Sąjungai, apie "laisvus rinkimus" ir t. t.

Čia reikia pastebėti, kad jis kalbėjo ukrainų antikomunistų mitinge. Ir jis pasirodė kaip didžiausias pataikautojas. Matomai turėdamas mintyje ateinančius rinkimus į Kanados parlamentą, o ne tarptautinius reikalus. Konservatai tikisi gauti jų balsus.

Siūlo Panaikinti Traktorių Stotis

MASKVA. — N. S. Chruščiovas, TSRS komunistų partijos sekretorius, siūlo, kad traktorių ir mašinų stotys būtų panaikintos, o traktoriai ir mašinos parduotos kolektyviams ūkiams. Žinoma, tas turi būti atlikta laipsniškai.

Ateityje tokios stotys turėtų būti operuojamos tikrai dėl sutaisymo traktorių ir mašinų ir kitų ūkio įrankių.

Jo manymu, stotys atgyveno savo naudingumą ir turi būti panaikintos. Traktoriai ir mašinos, priklausant kolektyvams, duotų daugiau naudos.

Kas liečia kolektyvizavimą gyvulių, kurie priklauso kolektyviečiams, jis sako, kad tas gali būti atlikta tik savanoriai. Negalima naudoti jokio spaudimo.

Pasidairius po Kanadą

Per televiziją žiūrint išrodė, kad liberalų konvencija praėjo labai entuziastiškai ir sklandžiai, bet dabar spaudoje iškyla tokių dalykėlių, kurie rodo, kad konvencija nebuvo taip sklandi.

Globe and Mail sako, kad buvo atsitikimų, kuomet eiliniams liberalams buvo išjungtas garsiakalbis, kada jie pradėjo kalbėti kritiškai apie senus vadus ir jų politiką.

Eiliniai delegatai privertė konvenciją nutarti, kad konvencijos būtų šaukiamos kas ketvirtį metų apkalbėjimui partijos linijos. Senieji vadai labai nenorėje, bet buvę priversti nusileisti.

Liberalai nešaukdavo federalių konvencijų, išskyrus tik tai tuos atsitikimus, kada reikdavo rinkti naują nacionalį lyderį. Tokiu būdu

per visą liberalų partijos egzistenciją buvo keturios konvencijos, įskaitant dabar įvykusią.

Tiems asmenims, kurie išėjo iš Progresyvės Darbo Partijos ir dabar lažosi prie liberalų, kaip prie "demokratiškesnės" partijos, tur būt bus labai sunku apsiprasti su tokia "demokratiška".

Naujas liberalų lyderis, L. B. Pearson, pirmu kartu atėjęs į parlamentą kaip liberalų lyderis, griežtai pareikalavo iš konservatų, kad jie rezignuotų ir atiduotų valdžią liberalams be rinkimų. Konservatai, žinoma, gražiai pasijuokė iš jo.

Liberalai, kaip žinia, turi mažiau atstovų, negu konservatai.

Girdi, liberalai yra tinkami

mesni valdyti kraštą. Jie geriau sugebėsį panaikinti bedarbę.

Konservatų lyderis Diefenbaker, kaip atrodo, buvo irgi pasiruošęs. Jis ėmė ir pakišo ponui Pearsonui dar liberalų valdžios ekonominės komisijos raportą apie artėjantį nedarbą, kurį liberalų valdžia užslėpė nuo visuomenės.

Ir taip Pearsonas likęs suluptas kaip gaidys, nors pasikėlęs kaip erelis.

Konservatų valdžios darbo ministras ponas Starr išsiuntinėjo visiems gyventojams lapelius, kuriuose jis prašo žmones neatidėlioti darbų pavasariui, bet atlikti juos dabar, ir tokiu būdu parūpinti darbų bedarbiams.

Bet kokius gi darbus žmonės gali dirbti apie namus žiemos metu? Kita, ar daug gi darbų gali nieko nežinomi asmenys atlikti apie namus? Sniego kasti nevisur yra.

Gi bedarbių skaičius smarkiai auga ir auga. Sausio 9 buvo jau 798,371 darbo ieškąs bedarbis. O Kanados Darbininkų Kongreso prezidentas Jodoin pareiškė, kad laikas atėjo rimtai susirūpinti bedarbiais, kadangi jų padėtis darosi gana rimta.

Premjeras Diefenbakeris, savo atsakyme premjerui Bulganinui, išsireiškė, kad Kanados vyriausybė nori gerų kaimyninių santykių su Tarybų Sąjunga. Jis sako, kad jo vyriausybė kreipsis atyda į gerinimą ryšių su Tarybų Sąjunga. Galimas

daiktas, kad kada nors Kanados biznierių sumanys apsilankyti Tarybų Sąjungoje.

Prie to, jis sako, kad Kanados vyriausybė būtų labai patenkinta, jei didžiųjų konferencija įvyktų Kanadoje, jei kada bus nutarta tokią konferenciją turėti.

Liberalai ir CCF buvo įnešę parlamente rezoliuciją, kurios vienu ar kitu būdu reišė nepasitikėjimą konservatų vyriausybe, bet abidvi buvo atmetos.

Liberalų rezoliucija buvo atmesta 150 balsų prieš 95, o CCF 221 balsu prieš 24.

Kaip matome, CCF nepalaikė liberalų, o liberalai nepalaikė CCF. Socialkredito-

Su Liūdėsiu ir Gailėščiu širdyse Minime Dviejų Metų Sukaktį nuo Mirties Mūsų Mylėtos Ir Mūsų Mylėjusios Žmonos, Motinos ir Uošvės

Viktorijos Kaptainienės Mirusios Sausio 30 d., 1956 m. Minime ir Liūdime Stasys Kaptainis, Sūnus Arthur, Marti Muriel ir Anūkas Arthur

riai abiejais atsitikimais balsavo su konservatais.

Kanadietis

Mirė L. Luko

HANEY, B. C. — Sausio pirmą dieną mirė Leonardas Luko, 73 metų amžiaus pažangus lietuvis.

L. Luko apie dvidešimt metų prunumeravo ir aukomis rėmė Liaudies Balsą. Visuomet prielankiai atsiliepdavo apie pažangius laikraščius. Velionies sūnus Jonas, kuris pranešė apie savo tėvo mirtį mums rašo: "Mano tėtis nors jau pradėjęs 74 metus, bet visuomet mielai ir su pasitenkinimu skaitydavo Liaudies Balsą".

Report.

Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos Centro Komitetas Isteigė

Knygyną

160 CLAREMONT ST., TORONTO, ONT.

Knygynne galima gauti pasiskaitymui įvairių knygų, daugumoj grožinės literatūros, išleistos pokariniiais metais Tarybų Lietuvoje, kaip tai:

PETRO CVIRKOS raštų devynis tomus ir kitas penkias skirtingas jo knygas.

MAKSIMO GORKIO raštų dvyliką tomų ir kitas aštuonias skirtingas jo knygas.

JUL. ZEMAITĖS raštų keturis tomus ir kitas tris jos knygas.

A. VIENUOLIO raštų septynis tomus ir kitas tris jo knygas.

A. GUDAICIO-GUZEVICIAUS raštų šešias knygas.

LAZDYNŲ PELEDOS, J. DOVYDAICIO ir kitų plačiai žinomų Lietuvos rašytojų raštus; taipgi eilės jaunėniųjų Tarybų Lietuvos rašytojų raštus.

Knygynas turtingas įvairiomis knygomis parašytais įvairių pasaulinių klasikų; taipgi vaikams taikyta literatūra ir politinio turino knygomis.

Sąlygos norintiems knygynu naudotis:

1. Kiekvienas turi pasimokėti \$5.00 kauciją, kuri bus gražinama kada skaitytojas nustos naudotis knygynu ir visas jo pasiimtas knygas sugrąžins.

2. Knygos vienam mėnesiui pasiskaityti duodamos veltui. Ilgiau kaip mėnesį išlaikęs knygas ir nepersirašęs turi mokėti už pavėluotus mėnesius po \$1.00 nuo kiekvienos knygos. Nesumokėjus atsiskaitoma iš kaucijos.

3. Knygos bus siuntinėjamos ir paštu, bet skaitytojas turės padengti knygų persiuntimo išlaidas.

Toronto ir apylinkės lietuviams knygynas atdaras pirmadienio vakarais nuo 7 iki 9 val. vakaro.

Laiškams antrašas:

KLLD C.K. Knygynas
160 Claremont St.
Toronto 3, Ont., Canada

M. W. Kellermann
ADVOKATAS
12 Richmond St. E.
Ofiso tel. EM. 6-9591
Res. — MO. 1232
Toronto

FRANK VASS, B.A.
Advokatas - Notaras
Suite 403 455 Spadina
Ofiso tel. WA. 2-6111
Residenc. — MI. 9352
Toronto

Akių ir Akių Specialistas
J. E. Merritt & Son
Optometristai - Optikai
Valandos: 9-12 ir 1-6
Treč. po piet uždaryta
Antradi., Ketv. ir Penkt. vakarais
pagal susitarimą.
Tel. LE. 5-6400
1149 Dundas St. W.
Toronto, Ont.

KAS ČIA KALBA?

Nugi, baisiai įdomios knygos, kurias pradėjęs skaityti, skaitysi neatsikvėpdamas iki galo... kurios parduodamos visai žmoniška kaina... kurios eina ir į Lietuvą ir ta pačia kaina — tik 5 doleriai už visas 4 knygas! (Kurie siųsite į Lietuvą, atsiųskite mums aiškų adresą).

SAULĖS RŪSTYBĖ (romanas) sako: skaitai mane, nes myli, o nemylėti negali, kada mane skaitai. 311 puslapių. Kaina \$3.00.

ČIKAGOS ŠEŠĖLIAI — žiaurios tikrovės vaizdų knyga, kurioje tikrojo, nuogojo gyvenimo yra daugiau, negu mariose vandens ir druskos. Iliustruota, 316 psl., kaina \$3.00.

ŠIRDIES RŪMAI (romanas) sako: tik tada vaikščiosi širdies rūmuose ir juos tikrai pažinsi, kada mane skaitysi. 449 pslp., kaina \$4.00. Iliustruota.

ŠLIUPATRNIAI (Amerikos lietuvių gyvenimo knyga) sako: tik mane skaitydamas matysi lietuvių tautos trečiosios dalies darbus, vargus, kančias, nuopelnus, kultūrą ir tautinį išlikimą. 652 psl., kieti viršeliai, kaina tik \$3.00!

VISOS 4 KNYGOS TIK UŽ \$5.00! Bet kas nori tik 1 ar 2, ar 3 knygy, tai už 1 tik \$2.00, už 2 tik \$3.00, už 3 tik \$4.00.

Persiuntimo kaštus apmokame. Rašykite:

DR. ALG. MARGERIS, 3325 So. Halsted St.
Chicago 8, Ill., USA

Sausio
TA
Vilni
prekybo
lialo pa
sudaryt
ekspert
Posėdyj
ministra
tiekimo
mokslo
vai, p
Jų tarpe
mininka
ministra
tybinės
mininko
Draugel
monės v
pavadu
delių na
vė O. G
dinių" f
rius P.
Ekspert
eilės siu
monių n
vyzdžius
myba n
tais. C
Vilniaus
valdybos
to pateik
Fotom
KAPS
tyros m
suruošta
da. Dau
dešimt s
ponuoja
tonuotra
čėsa. Isp
traukos,
neužmir
nio jaun
tivalio v
Gerai
apie J
"Muzika
di mus",
sur balt
gyvenvie
tonuotra
miesto v
Fotop
gausu i
skirtos f
Siauliu
bos trest
kai iškov
pergalė -
atiduotas
vienas 1

TARYBŲ LIETUVOJ

Prekės 1958 Metams

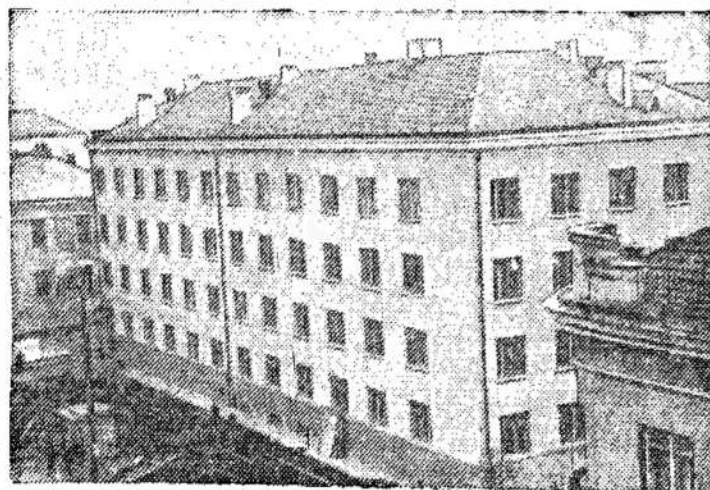
Vilniuje, Visasąjunginių prekybos rūmų Lietuvos filialo patalpose, įvyko naujai sudarytos respublikos prekybos ekspertų tarybos posėdis. Posėdyje dalyvavo Prekybos ministerijos, respublikinių tiekimo ir realizavimo bazių, mokslo įstaigų, įmonių atstovai, pramonės specialistai. Jų tarpe — šios tarybos pirmininkas LTSR prekybos ministras A. Mikutis, Valskybinės plano komisijos pirmininko pavaduotojas P. Draugelis, lengvosios pramonės valdybos viršininko pavaduotojas E. Dilvys, Modelių namų vyr. meno vadovė O. Girmienė, "Kauno audinių" fabriko vyr. inžinierius P. Brazdžionis ir kiti. Ekspertų taryba apsvaistė eilės siuvimo ir trikotažo įmonių naujai įsisavintus pavyzdžius, kurių masinė gamyba numatoma 1958 metais. Gerai buvo įvertinti Vilniaus vietinės pramonės valdybos siuvimo kombinato pateikti apsiaustai, Šiau-

Fotomėgėjų Paroda

KAPSUKAS. — Kraštyros muziejaus patalpose suruošta rajoninė fotoparoda. Daugiau kaip dešimt savo darbų joje eksponuoja fotomėgėjai. 35 fonotruaukas patiekė R. Pačėsa. Išpūdingos yra jo nuotraukos, pasakojančios apie neužmirštamus VI Pasaulinio jaunimo ir studentų festivalio vaizdus.

Gerai atsiliepia lankytojais apie J. Sidlausko darbus "Muzika ir dainos tegu lydi mus", "Kur pažvelgti, visur balta", "Šešupės kolūkių gyvenvietė", A. Sidabros fonotruaukų ciklą "Gimtojo miesto vaizdai".

Fotoparodos stenduose gausu įvairios literatūros, skirtos fotomėgėjams.

Siaulių valstybinio statybos tresto Nr. 4 statybininkai iškovojo dar vieną darbo pergalę — Vilniaus gatvėje atiduotas eksploatacijai dar vienas keturių aukštų 28

lių "Verpsto" trikotažo fabriko megztukai, Vilniaus "Darbingumo" artelės vyriški baltiniai, Kauno "Gegužės Pirmosios" fabriko vaikiški megztukai. Šių įmonių kolektyvai apdovanoti pinigineis premijomis.

"Tiesos" korespondentas kreipėsi į Ekspertų tarybos pirmininką drg. A. Mikutį, prašydamas trumpai supažindinti su tarybos darbu ir uždaviniais.

— Naujai sudarytoji Ekspertų taryba svarstys naujų prekių gamybos klausimus Tarybų Lietuvos įmonėse. Taryba savo nutarimais rekomenduos įmonėms geriausius platus vartojimo tėvyninės ir užsienio gamybos prekių pavyzdžius.

Reikšmingas įvykis

Ant Šešupės kranto vos prieš kelis mėnesius išaugo baltų plytų pastatas. Tai — Antanavos hidroelektrinė, kurią bendromis jėgomis statė penki Kapsuko ir penki Kazlų Rūdos kolūkiai. Dabar elektros energija ne tik apšviečia J. Janonio vardo, "Aušros", "Švyturio", "Svečiojo kelio", "Vinų" bei penkių kaimyninio rajono kolūkių visuomeninius pastatus; jos energija suka kuliamašias, lentiūvių mašinas. Dešimtimis elektros laidų šviesa atėjo į kolūkiečių pirkias.

Kolūkiečių svajonė — pajungti upės jėgą — virto tikrove. Jų rankomis sukurta gimė jėga, kuri palengvino jų darbą ir gyvenimą.

— 420 kilovatvalandžių Antanavos HES pastatymas, — sako tarpkolūkinės tarybos pirmininkas drg. Endriukaitis, — reikšmingiausias įvykis kolūkiečių gyvenime 1957-aisiais metais.

Stalino vardo kolūkis — pirmaujanti Jonavos rajono žemės ūkio artelė. Šio kolūkio gyvulių augintojai pirmieji rajone įvykdė metinį pieno primelzimo didinimo planą. Šimtui hektarų žemės naudmenų čia per 9 mėnesius pagaminta po 160,6 centnerio pieno, o iš kiekvienos karvės primelžta vidutiniškai po 1,945 kilogramus. Pirmaujanti melžėja Ona Banionienė, Stasė Songailienė, Aldona Gaigalaitė ir kitos iš kiekvienos karvės primelžė po 2,250 - 2,360 kilogramų pieno.

Nuotraukoje: S. Songailienė (kairėje) ir M. Zajančkaitienė ruošiasi melžti karves.

Už Linus -- 350 Tūkstančių Rublių

ZARASAI. — Gerą linų derlių išaugino šiemet J. Zėmaitės vardo kolūkio žemdirbiai. Už linus jie gaus apie 350 tūkstančių rublių — beveik 3,5 karto daugiau, negu pernai. Kolūkis jau dabar beveik 3 kartus viršijo sėmenų pristatymo valstybei sutartį. Vien už sėmenis gauta apie 120 tūkstančių rublių — keliais tūkstančiais daugiau, negu pernai už visą linų produkciją.

Lenktyniaudami LKP X suvažiavimo garbei, kolūkiečiai sėkmingai gamina linų pluoštą. Jie nutarė visus linus pristatyti valstybei pluoštu ir linų pluošto pristatymo valstybei planą viršijo dar lapkričio mėnesį. Dabar jis pristatomas valstybei viršum plano.

Lenktyniavimo nugalėtoju tapo I-sios laukininkystės brigados linų augintojai P. Vaitonis ir T. Valainis. Jie pirmieji rajone baigė pirmą linų apdirbimą ir pristatymą valstybei.

Padėjo Gautos Mašinos

Gruodžio mėn. 20 dienos išvakarėse Vilniaus kailių siuvimo fabriko darbininkų kolektyvas raportavo apie metinį bendros produkcijos

Liaudiškose Respublikose

Korėjos LAR Žemės Ūkio Pasiekimai

Korėjos Liaudies Demokratinės Respublikos žemės ūkio darbo žmonės pasiekė šiais metais naujų laimėjimų kovojant už grūdų gamybos padidinimą. Palyginti su praėjusiais metais bendrasis pasėlių plotas šiais metais buvo praplėstas daugiau kaip 140 tūkstančių teno. Bendras laistomų ryžių ir kukurūzų pasėlių plotas, kuris 1956 metais sudarė 45,6 procento pasėlių ploto, 1957 metais pakilo iki 49,3 procento.

Priešakinių agrotechnikos metodų taikymo išdavoje šiais žemės ūkio metais, nepaisant sausros ir potvynių, įvykusių kai kuriuose šalies rajonuose, išaugintas gausus derlius. Grūdinių kultūrų derlius keliais šimtais tūkstančių tonų viršija praėjusių metų derlių.

Sparčiam respublikos žemės ūkio vystymuisi pagrindą sudaro tolesnis organizacinis ir ekonominis žemės ūkio kooperatyvų sustiprinimas. Rugsėjo mėnesį 1957 metų šalies žemės ūkio kooperatyvuose buvo susibūrę 40,5 procento valstiečių ūkių ir suvienyta 87 procentai viso naudmenų ploto.

Domėjimasis tarybine literatūra

Lenkijos Liaudies Respublikos darbo žmonių tarpe labai mėgstamos yra rusų ir tarybinių rašytojų knygos. Apie tai vaizdžiai liudija tiražai, kuriais šios knygos leidžiamos Lenkijoje.

Per pokario metus šalyje buvo išleista apie pusantro milijono egzempliorių L. Tolstojaus kūrinių, po vieną milijoną — Čechovo, Turgenovo kūrinių, apie 700 tūkstančių — Puškino ir kitų rusų literatūros klasikų kūrinių.

gamybos plano įvykdymą.

Ne vien tik atsidavęs darbininkų darbas leido fabriko kolektyvui pasiekti tokius puikius gamybinius laimėjimus. Daugumų padėjo iš brolišųjų respublikų gautos 20 naujų kailių siuvimo mašinų.

Negalima užmiršti išaugusių per šiuos metus ir įmonės pirmūnų: tai drg. drg. B. Šimkūnas, A. Kapočius, N. Šrupša ir daugelis kitų.

Naujuosius metus įmonės darbininkai sutinka įvykdę visus savo įsipareigojimus. Ateinančiais metais mes pasiryžę dirbti dar geriau ir patiekti respublikos darbo žmonėms daug gražių ir aukštos kokybės gaminių.

A. Kisičius

Iš rusų ir tarybinių rašytojų kūrinių, išverstų į lenkų kalbą ir išleistų liaudinės valdžios Lenkijos skaitytojų užtarpe yra M. Gorkio knygos. Jo kūrinių — "Motina", "Vaikystė" buvo išleisti 9 kartus. M. Gorkio kūrinių tiražas per šį laiką sudarė 2 milijonus egzempliorių. Milijoniniais tiražais per šį laiką buvo išleistos Solochovo, Erenburgo, A. Tolstojaus, Maršako ir kitų tarybinių rašytojų bei poetų knygos.

Didžiojo Spalio 40-ųjų metinių proga Lenkijos leidyklos išleido daug tarybinių rašytojų kūrinių apie Spalio revoliuciją.

Naujos Statybos Kinijoje

Visuose Kinijos rajonuose paleidžiamos į darbą arba pradamos statyti naujos pramonės įmonės — gamyklos, fabrikai, elektrinės, šachtos.

Lapkričio 15 d. Sanchajuje buvo paleistas veikti pirmas šalyje stiklo pluošto fabrikas, aprūpintas tėvyniniais įrengimais. Neseniai Cziansio provincijoje buvo perduotas eksploatacijon pirmas mechanizuotas cukraus fabrikas. Šis fabrikas galės kasmet duoti 31,5 tonos cukraus. Toje pačioje provincijoje pradėtas statyti antras cukraus fabrikas, kuris bus beveik tris kartus galingesnis už pirmąjį.

Čučžou mieste (Chunanio provincija) pradėtas statyti stiklo fabrikas. Jis kas metai duos 11,200 tūkstančių kvadratinų metrų langų stiklo ir 1,024 tūkstančius kvadratinų metrų stiklo su plieno armatūra. Gamybos procesas įmonėje bus automatizuotas.

Kinijos Valstiečių Santaupos

Rudens derliaus nuėmimo metu kaime sparčiai didėjo valstiečių piniginiai indėliai. Kinijos liaudies banko duomenimis, spalio pabaigoje kaimo bankuose ir kreditiniuose kooperatyvuose buvo laikoma apie 1,200 milijonų juanių — 800 su viršum milijonų juanių daugiau, negu buvo šių metų birželio pabaigoje, ir 2,6 karto daugiau, negu buvo praėjusių metų spalio mėnesį. Per paskutinį mėnesį, pardavus grūdus ir medvilnę, valstiečiai įdėjo į bankus daugiau kaip 500 milijonų juanių.

HALIFAX. — Čia išsikėlė 500 vengrų pabėgėlių, atvykusių iš Jugoslavijos.

Tuom pat laiku išsikėlė 376 emigrantai iš kitų Europos šalių.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
LEIDZIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOJE

Prenumeratos Kaina:

Kanadoje ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusel metų \$2.00
Visur kitur metams \$4.50; pusel metų \$2.25

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Telefonas: EMpire 6-4358

AR REIKALINGI RINKIMAI

Laikraščiai ir atskiri įvairių partijų lyderiai, neišskiriant nei liberalų, išsitaria, kad naujų parlamento rinkimų dabar nepageidautina. Nežiūrint to, yra jaučiama, kad rinkimai įvyks neužilgo. „Įsitempimas“ tarp liberalų ir konservatų esąs toks, kad bus sunku normaliai dirbti.

Ar ištikro gi negalima dirbti ir reikia naujų rinkimų?

Tiesa, kad konservatai neturi daugumos. Bet ir liberalai neturi daugumos. Jie turi mažiau atstovų, negu konservatai. Tarp jų yra CCF ir SC grupės atstovų. Jos visuomet gali padėti ar vyriausybei, ar opozicijai. Bet tas ne tiek svarbu. Pamatiniu dalyku yra tas, kad konservatai, liberalai ir net socialkreditoriai yra tas pats — buržuazinės partijos. Skirtumas tarp jų yra labai mažas.

Jeigu joms visoms rūpi Kanada, jos žmonių gerovė, taika pasaulyje, kaip kad jos skelbia savo spaudoje, tai kodėl jos negali dirbti kartu? O jeigu nuomonės ir skirtys bent kiek, tai juk galima bent kiek pasidiskutuoti. Reikia manyti, kad Kanadai ir jos žmonėms naudingiau, kuomet nei viena partija nesudaro didelės didžiumos, kad galėtų visai nesiskaityti su kitomis partijomis, su kitų nuomonėmis.

Mums atrodo, kad visai nėra pagrindo toms partijoms rietis ir laiką eikvoti. Visos kapitalistinės. Visos stovi už privatišką gamybą, už laisvą verslą, už korporacijų ir individualų laisvę lupti darbo žmonėms kailį, kiek tik pajėgia.

Kapitalistinių partijų rietenos yra paviršutinės. Kada kalba eina apie darbo žmones, jos prieš juos vienodai. Gal vienas kitas individualas turi kiek skirtingą atsinešimą, bet tas neturi didelės reikšmės.

Dabar Kanadoje šimtai tūkstančių bedarbių. Vyriausybė turi rasti kokį nors būdą padėti jiems. Jei liberalai turi kokį planą, jie turi pasiūlyti konservatams. Jeigu jie atmestų, tuomet žmonės matytų, kad jie neverti būti valdžioje. Bet kol kas liberalai neparodė tokio plano.

MAZI ŽMONĖS DIDŽIAI KALBA

„Veiksnių“ spaudoje pilna diskusijų įvairiais Lietuvos reikalais. Vieni rūpinasi vienomis Lietuvos sienomis, kiti kitomis. Kartais jie kalba apie kokią tai Mažąją Lietuvą. Kartais apie didelę Lietuvą. Tai vis klausimai, kurie ne jų rankose.

Kada jie ar jų draugai valdė Lietuvą, juk buvo geriausia proga tuomet visa to atsiekti. Bet kur jie tuomet buvo? Net pats Vilnius, istorinė Lietuvos sostinė, buvo lenkų rankose. Ir kada tiems nusibodo nekurių ketuvių dainelė „Mes be Vilniaus nenurimsime“, pasiuntė Kaunan ultimatumą ir viskas buvo baigta, buvo išsižadėta net viešai kalbėti. O tuo tarpu lenkų organizacijų Kaune rastinės užsikimšo lietuviais, norinčiais tapti nariais. Jie buvo pragane ir Klaipėdos kraštą.

Lietuva šiandien yra mažutė valstybė. Prieš ką ji galėtų atsispirti? Kas klausytų jos balso? Jei Dulles ir kiti kartais ką prielankaus išsitaria, tai tik dėl to, kad tas naudinga propagandos reikale. Bet jeigu reikalas būtų, jie atiduotų Lietuvą lenkams, vokiečiams ar kam kitam.

Doram lietuviai reikia džiaugtis, kad Lietuva išliko tokia, kokia ji dabar yra. Lietuva gali kelti savo tautinę sąmonę, vystyti kultūrą, budavoti savo šalies ekonomiją. Pirmu kartu daugelio šimtų metų istorijoje Vilnius, Klaipėda yra lietuviški miestai. Netruks ilgai, kada tuose miestuose mažai besigirdės svetimos kalbos.

Būdamas tarybinių tautų draugijoje, Lietuva turi atsparą. Nereikia kasdien drebėti, kad kas nors užpultų ir pagrobtų. Žmogus gali ramiau atsidusti ir lengviau žiūrėti į rytojų.

KAS NAUJO PASAULYJE

Jungtinėse Valstijose tebeina žmonių bauginimo kampanija. Pastaruoju metu pasirodė dar vienas generolas su įspėjimu, kad Jungtinėse Valstijose yra didelis pavojus iš cheminio, biologinio ir radiologinio karo puses.

Kitaip sakant, generolo W. M. Creasy teigimu, Jungtinėse Valstijose gali būti užpultas chemikalais, bakterijomis ir radioaktyviomis dulkėmis.

Girdi, toks karas priešui būtų naudingesnis, nes tik žmonės būtų išnaikinti, o pastatai ir visa kita liktų nepaliesta.

Esą reikalinga pasiruošti tokiam karui, kad Jungtinės Valstijos nebūtų užkluptos netikėtai, nepasiruošusios.

Apie biologinį karą buvo plačiai rašoma ir kalbama keli metai atgal, kada reikėjo išjudinti amerikiečius. Išrodo, kad Jungtinėse Valstijose laikas nuo laiko reikalinga sukelti isteriją, kad nebūtų didelio pasipriešinimo dideliems taksams.

Valstybės sekretorius J. F. Dulles nuskrido į Turkiją ryšium su Bagdado pakto šalių pasitarimu. Matomai ir tenai bus svarstoma, ar leisti amerikiečiams steigti raketų bazes, ar ne.

Tuo tarpu Tarybų Sąjunga pasiūlė, kad Afrikoje nebūtų steigiamos raketų bazės. Tos bazės tikrai pablogintų padėtį, nes sukeltų didesnį įsitempimą.

Prezidentas Eisenhower pripažino, kad ekonominis atoslūgis daug didesnis, negu kad buvo tikėtasi. Bet Jungtinės Valstijos dar pajėgsiančios patenkinti savo apsigynimo reikalus.

Pranešimai iš Europos taipgi rodo, kad atoslūgis didesnis, negu buvo tikėtasi.

Pavyzdžiui, Italijoje bedarbių skaičius pasiekė 1,800,000. Vakarų Vokietijoje gale gruodžio buvo 1,212,866 bedarbiai.

Ir Britanijoje, kur per eilę metų bedarbių nebuvo, gruodžio pabaigoje buvo 335,000 bedarbių. Belgijoje bedarbių skaičius siekia 230,000. Net Švedijoje yra apie 50,000 bedarbių.

Nedarbas plinta beveik visose kapitalistinėse šalyse.

Francijos valdžia šiaip taip atsilaukė. Debatai buvo

Drumsčiant vandenį, kurstant neramumus, ponai, ne Lietuvai ir jos žmonėms padedat, o imperialistų dūdon pučiat.

labai dideli, bet premjeras Gaillard gavo pasitikėjimą. Jo užsienio politiką palaikė 343 atstovai, o prieš balsavo 224.

Bet Francijos ekonominė padėtis sunkėja.

Premjeras Gaillard skundėsi, kad Alžirijai ginklų duoda Jugoslavija ir Čekoslovakija.

Tarybų Sąjunga paluosavo 21 vokiečių mokslininką su šeimomis, kurie dirbo Tarybų Sąjungoje. Jie grįš į vakarinę Vokietiją.

Jie dirbo Tarybų Sąjungoje pagal sutartį.

Vakarų sostinėse didelis nustebimas dėl to. Girdi, nuostabu, kad Tarybų Sąjunga nebijo paleisti mokslininkus, kurie veikiausiai žino daug dalykų apie Tarybų Sąjungos atominius atsiekimus. Girdi, amerikiečiai biją svarbius mokslininkus išleisti net į kaimyninę Kanadą.

Argentinos biznierių Carlos A. Ortiz Machada, kalbėdamas Toronte, kaltino Perono valdžią už Argentinos dabartinius ekonominius sunkumus.

Girdi, Argentinai dabar reikia \$1,500,000,000 atstatymui ekonomijos į tokias vėžes, kuriose ji buvo prieš peronizmą.

Argentinoje labai aukštos prekių kainos. Pavyzdžiui, importuotas Chev. automobilis kainuoja \$18,000, o Cadillac — \$41,000.

Kas dar įdomu pažymėti, kad Jungtinių Valstijų programa dėl likvidavimo pertekliaus smarkiai pakenkė Argentinos rinkoms.

Tarybų Sąjungos mokslininkai įteikė tarptautinei mokslininkų tarybai visas informacijas, kurias jie gavo iš pirmojo sputniko. Visų šalių mokslininkai pripažįsta, kad tarybiniai mokslininkai pilnai kooperuoja su visais mokslininkais, dirbančiais pagal geofizinių metų programą.

Pravda smarkiai pakritikavo svaigalų gurdnotojus, o ypatingai dirbančius svaigalus namie.

Iškelta viršun, kad tie mumsaino gamintojai šeria kiaules likusia „broga“. Viena moteris nusiskundė, kad jos pirka kiaulę nieko neėdė, kol ji neįpylė į ēdalą na-

mų darbo vodkos.

Grand džiūrė New Yorke išteisino darbininką, nuo kurio smūgio žuvo kanadietis aktorius G. Sarracini.

Muštynes pradėjęs Sarracini. M. Gibsonas parmušęs jį besigindamas.

Atrodo, kad Sarracini yra alkoholio auka. Jis matomai buvo gerokai įsigėres.

Tunisija atspausdino savo pinigų, kurie bus vartojami vietoje francūzų.

Valiutos vienutė vadinama dinaru ir už vieną dinarą reiks mokėti 1,000 francūziškų frankų. Vienas dinaras bus vertas \$2,38.

Niagara Falls, N. Y., eksplovavo keli vagonai su chemikalais. 60 asmenų sužeista ir nuostolių padaryta už \$1,000,000.

Eksplozija buvo tokia didelė, kad daug kas pamanė, jog tai atominė bomba.

Nesijuokit

Naujas liberalų lyderis L. B. Pearsonas, atėjęs į parlamentą pareikalavo, kad konservatai atiduotų valdžią liberalams be jokių rinkimų.

Tai jau panašū į tai, kas dedasi Pietų Amerikoje. Skirtumas tik tas, kad jis ir jo liberalai neatsinešė ginklų.

J. Kardelis savo gazietoj muša SOS ir sako, kad „jeigu dabar mes nesukrusime ir nesukilsime prieš visokius 'apsymetus', tai tautos žmonių desperacija neturės ribų ir gali atnešti baisią tautai žalą“.

Taigi, jeigu ten Montreale matysite ką nors nenormalaus, tai žinokite, kame dalykas, nepamanykit, kad tai žvirblių triukšmas.

Tai Venezuelos diktatorius Jimenez pasikėlęs palus, panašiai kaip anuo metu mūsų „tautos vadas“ Smetona, išdūmė per beržyną į užsienį.

Neliko ir Argentinos diktatorius Peronas, kuris šildėsi jo prieglobstyje.

New Yorke slaptieji agentai atradę slaptą fašistinę organizaciją, kuri savo tikslu statėsi išvadavimą Amerikos iš žydų, negrų ir indijonų jungo.

Reiškia, mūsų „vaduotojai“ susilaukė naujų draugų.

Dr. Šaipokas

Pastabos

Tėviškės Žiburiuose vienas tautietis baisiai puola J. Lesevičių už tai, kad jis prielankiai kalba apie Lietuvą savo raporte, kuris telpa spaudoje.

Jis sumini vieną šeimą, kuri grįžus iš Mongolijos, bet negalėjusi įsikurti. Vyrai nusižudę iš rūpesčio. Taip rašanti žmona.

Ir kaip, girdi, Lesevičius galis girti Lietuvą?

Tas tautietis turėtų pasmerkti ir Ameriką ir Kanadą, nes ir čia daug žmonių žudosi.

Per metus nusižudo šimtai ir tūkstančiai.

Kanadoje bėgyje kelių mėnesių įvyko kelios didelės žudynės. Tik šiomis dienomis netoli Edmontono viena moteris nužudė keturius vaikus, vyrą ir pati nusižudė.

Nelabai seniai Toronto priemiestyje moteris pakorė kelius mažus vaikus.

Remiantis tuo, reiktų šaukti, kad Kanadoje tiesiog pragaras.

Iš Lietuvos ateina visokių laišku, gerų ir blogų.

Jeigu kas nori gauti siuntinių, tas rašo gana blogai.

Kiti rašo labai gerai, tiesiog sunku tikėti.

Tai kuriems gi tikėti?

Ar ne geriau tikėti asmeniui, kuris visą mėnesį važinėjo po Lietuvą ir bešališkai tyrinėjo?

J. Lesevičius, reikia atsiminti, važiuo tik tam, kad patyru, kokia ištikrųjų padėtis Lietuvoje.

Jis grįžo ir vėl pragyvenimą darosi suvykloje.

Ką jis laimėtų pasakodamas tai, ko jis nematė ir negirdėjo Lietuvoje?

Visose šalyse, neturtingose ir turtingose, gyvena visoki žmonės.

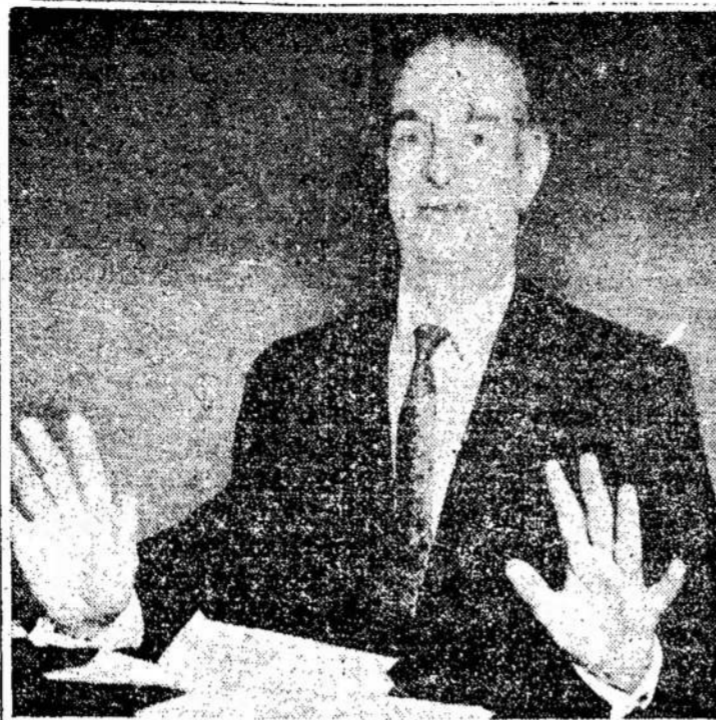
Yra gerų, yra ir blogų. Lietuva nei kiek nesiskiria nuo kitų šalių.

Iš spaudos matome, kad atsiranda vagių, tinginių, munšaino gamintojų ir kitokių elementų.

Bet šalies padėtį reikia spręsti ne pagal tai, kiek blogų žmonių yra.

Pagrindiniu dalyku yra tas, kad Lietuvoje nėra nedarbo, valstybė rūpinasi visų sveikata, susirgus gydo, jaunimą mokslina.

Jeigu visi būtų dori, visi sąžiningai dirbtų, Lietuvai būtų lengviau nugalėti visus trūkumus ir sukurti laimingą gyvenimą.

Jungtinių Valstijų mokslininkas prof. Linus Pauling. Šioj nuotraukoj jis matomas pasakojant, kad jis įteikė JT sekretoriui Hammars-

joldui 9,235 mokslininkų peticiją, prašant sulaukyti nukolinius bandymus, kadangi jie nuolat didina žmonių sveikatai pavojingą radiaciją.

Nedarbas ir Valdžia

S. KARPE

Liberalai bando sukelti opiniją, kad dabar nedarbas plinta už tai, kad valdžią paėmė konservatai. Už tai jų, liberalų, lyderis ir reikalauja, kad konservatai pasitrauktų iš valdžios be rinkimų ir atiduotų ją liberalams, nežiūrint to, kad neseniai per rinkimus Kanados žmonės išmetė juos, kaip yra priprasta sakyti, per priešakines duris. CCF, aišku, taip pat kaltina vyriausybę.

Čia aš nesistengsiu teisingai vyriausybę. Bet kiek ji kalta, pakalbėsime vėliau. Kiekvienam svarbu pilnai suprasti tikrą nedarbo priežastį. Neturint tikro supratimo, visuomet bus lengva suklysti.

Kanadoje, kaip žinome, provinciales valdžias sudaro įvairios partijos. Pavyzdžiui, Britų Kolumbijoj ir Albertoj valdžias turi socialkreditariai. Saskačevanoj — CCF. Manitoboj — liberalų ir konservatų koalicija. Ontarijoj — konservatai. Kvebeke — konservatyviški francūzų nacionalistai. Rytinėse provincijose — konservatai ar liberalai. Taigi, visos partijos yra valdžioje. Ir visose provincijose yra bedarbių.

Nedarbas, kuris smarkiai auga Kanadoje, vyriausiai paeina ne iš to, kur kokia valdžia yra. Jis paeina iš to, kad Kanadoje veikia kapitalistinė sistema, nežiūrint kokia kur valdžia yra. Saskačevanoje, kur valdžią sudaro CCF (socialdemokratai), taipgi veikia kapitalistinė sistema.

Kapitalistinė sistema, kaip jau yra gerai žinoma, yra privatiško biznio sistema. Ji nėra planinga sistema. Tie-

sa, dabar yra šiek tiek vyriausybės kontrolės visur, bet vyriausybė neplanuoja, kas ir kur turi būti daroma. Kiekvienas biznierių žiūri tik to, kaip padaryti pelną.

Po karo, esant gaminių trūkumui, visi griebėsi visokių priemonių, kad tik daugiau pagaminti. Atsirado daug naujų biznierių, buvo pastatyta daug naujų įmonių, buvo įvesta daug modernišku mašinų. Ir štai, nežiūrint to, kad tebeina smarkus ginklavimasis, prekių perteklius pasireiškia visur. Įmonės atleidžia darbininkus dešimtimis tūkstančių.

Tas, žinoma, nereiškia, kad visi žmonės turi visko. Ši depresija pasireiškia ir dėl to, kad gaminių kainos yra per aukštos. Jų gamintojai negali išpirkti, nors norinčių pirkti yra labai daug.

Štai, tik praėjusiam Liepadių Balso numeryje skaitėt montrealiečio pranešimą, jog Kvebeko provincijoje yra labai daug namų labai skurdžio padėtyje. Toronte, kuris skaitosi turtingu miestu, yra šeimynų, kurios gyvena baisiausiam skurde.

Jeigu Kanados žmonės išgalėtų, tai yra, jeigu jų perkamoji jėga būtų didesnė, prekių pertekliaus nebūtų.

Yra sakoma, kad du trečdaliai pasaulio žmonių gyvena labai skurdžiai. Atsiminkite, du trečdaliai. Daug kur žmonės gyvena tiesiog vos gyvybę išlaikydami. O tuo tarpu Kanadoj guli sandėliuose šimtai milijonų bušelių kviečių.

Taigi, kaip matome, depresija arba ekonominis krizis, yra pasėkmė kapitalistinės sistemos.

Socialistiniuose kraštuose nedarbo nėra. Tenai vis nedarbiškius prekių. Ir ne dėl to, kad tenai būtų dabar pagaminama mažiau. Nieko panašaus. Tenai dabar pagaminama daug kartų daugiau gaminių, negu būdavo pagaminama esant kapitalistinei sistemai. Nedarbo tenai nėra todėl, kad tenai visuomet žmonių perkamoji jėga didesnė, negu kad pajėgia šalis pagaminti gaminių. Tenai viskas gaminama sulyg reikalo. Tenai žmogaus gyvenimas ir jo reikalų patenkimas yra pastatyta pirmoj vietoj, kai čia pirmoj vietoj stovi pelnas.

Kokia valdžia dabar Kanadoje nebūtų, liberalų, CCF ar konservatų, depresija būtų neišvengiama.

Ant kiek vyriausybė rūpinasi bedarbiais, priklauso nuo to, kiek darbo žmonių judėjimas dėsi pastangų. Vyriausybė iš savo pusės be raginimo nedarys didelių žygių.

Pasakysiu atvirai. Jeigu nebūtų socialistinių šalių, jeigu šiandien nelakstytų socialistiniai sputnikai virš mūsų galvų, mūsų ekonominė ir kultūrinė padėtis būtų dar blogesnė.

Kodėl gi dabar tiek daug susirūpinimo universitetais ir bendrai mokslu kaip Kanadoje, taip ir Jungtinėse Valstijose?

Taip, daugelis tų, kurie šiandien seilėjasi prieš socializmą, gyventų daug biedniau, jeigu nebūtų socialistinių šalių, ypač Tarybų Sąjungos.

Darbo žmonėms Kanadoje nesudaro labai didelio skurdo, kuri partija stovi valdžioje. Gal seniau liberalai buvo nuolaidesni, bet ne šiandien. Abejotina, kad ir CCF galėtų ką daugiau duoti be darbo žmonių spaudimo. Už tai, kad vistiek kapitalizmas tebestovėtų valstybės kontrolėj.

Prie tokių sąlygų, darbo žmonėms ir mažiems biznieriams tenka burtis į organizacijas, į unijas ir rūpintis, kaip savo būklę pagerinti. Laukti, kad pati valdžia ką duotų, nėra prasmės.

Amerikiečių Skolos

Jungtinių Valstijų federalės vyriausybės skolos dabartiniu metu tur būt siekia apie \$275,000,000,000. Už tai, kad prezidentas Eisenhower prašo nuimti lūbas, kad vyriausybė galėtų įsiskolinti virš tos sumos. Ant kiekvieno gyventojų, įskaitant ir kūdikius, išėmą po \$1,500 su viršum skolos.

Bet federalės vyriausybės skolos nėra vienintelės amerikiečių skolos. Amerikiečiai bendrai turį nesumokėtų morgičių apie \$117,900,

ŠYPSENOS

Kaip ji gyventų

“Ką aš turiu mintyje”, aiškino gyvybės apdraudos agentas farmeriui, “tai kaip jūsų žmona gyventų, jeigu jūs numirtumėt?”

“O kas man galvoj, kaip ji tuomet gyventų, bile ji gerai užsilaiko man gyvam esant”, atsakė farmerys.

—o—

Naujas menedžeris

Nuolatinis vieno restorano lankytojas vieną dieną pastebėjo kortą lange, pranešant, kad restoranas vedamas naujo menedžerio, bet jėgęs pastebėjo, kad tas pats savininkas rūpinasi kostiumeriais.

“Ką gi reiškia ‘naujas menedžeris’?” klausia vieno patalautojo.

“Ar dar nežinai, kad jis apsidvedė?” atsakė patalautojas.

—o—

Didelis surprizas

Tėvas pirkto rašomą plukną savo dukteriai, kuri baigė universitetą.

“Tur būt bus surprizas dukteriai?” klausia parduotuvės.

“Ir dar koks!” atsako tėvas juokdamasis. “Ji tikisi gauti automobilį”.

000,000. Skolos už baldus, automobilius ir kitus daiktus, pirktus ant išsimokėjimo, siekiančios \$73,200,000,000.

Taigi, šios visos skolos sudaro \$465,000,000,000.

Dorothy Thompson sako, kad jeigu būtų padaryta lygionis kiekvienai šeimynai, tai kiekviena amerikiečio šeimyna turėtų skolų po \$3,900.

Bet ir čia dar gali būti ne viskas. Juk valstijos turi skolų. Turi skolų miestai ir apskriviai.

Taigi, amerikiečiai yra labai įsiskolinę. Klausimas, kam tie pinigai priklauso? Žinoma, atsakymas čia visai lengvas. Jie priklauso multimilijonieriams ir bilijonieriams.

TORONTO. — Kalbėdamas ukrainų konferencijoje, TSRS ambasadorius D. S. Chuvakin pareiškė, kad Kanada būtų tinkama vieta dėl didžiųjų susitikimo.

Jis taipgi sakė, kad Tarybų Sąjunga norėtų matyti Kanados prekybinę delegaciją Tarybų Sąjungoje.

ANKARA. — Turky režimas nuteisė 20 Laisvės partijos narių po 6 mėnesius kalėjimo ir po \$360 piniginių baudos. Kaltino, kad jie laikė susirinkimą.

J. Y.

Ką Matėme ir Girdejome Tarybų Lietuvoje

Rašo Juozas Lesevičius

(Tąsa)

O kaip su tais, kurie pasi-liko ir gyveno Lietuvoje, y-patingai jei jų buvo daug brolių ir seserų? Vienas nuo visų kitų turėjo atpirkti da-lis. Vienintelis kelias buvo, tai apsivesti merginą su di-deliu "pasogu" ar geru kraičiu. Todėl, daugeliu atsitiki-mų, nuvažiavęs pas mergi-ną, nors vedybų tikslu, pir-miausiai žiūrėjo ne į mergi-ną, bet į jos tėvo kišenį, arba į tvartą, kaip atrodo arklis ar karvė, kuriuos ti-kisi gauti pasogai. Ne vi-siems toks "laimikis" pasi-taikydavo. Tada prisiėjo lys-ti į skolą, kad išmokėti bro-liams ir seserims dalis. O kol atmokėdavo skolą, jei ir neišvaržydavo ant varžyti-nių, tai ir pasendavo ir taip ir nelikdavo kada pradėti žmoniškiau gyventi. Ir šitaip buvo kartą iš kartos.

Ant galo, per paskutiniuo-sius 10 metų (1930-40 m.), ypač depresijos dėlei emi-gracijos durims užsidarius į visas šalis, ir neturint pini-gų vienims nuo kitų atpirk-ti dalis — išmokėti pasogas, broliai ir seserys pradėjo da-lytis tarp savęs tuos ir taip mažus sklypelius žemės — į dar mažesnius. Tada, koks buvo jų gyvenimas? Dar la-biau — kokia jų ateitis? No-rime ar nenorime, turime pripažinti, kad toks Lietuvos žmonių gyvenimas ėjo ne pir-myn, bet atgal. Tą visi žino-me, kad buvo taip. BroLIAI ir seserys dalinosi žemę, arba palikę "vienuoliais" visi sy-kiu gyveno ir laukė beviltės senatvės.

Tokioje padėtyje gyvenda-mi, išskiriant dvarininkus ir keletą stambesnių ūkininkų, Lietuvos žmonės tik skurdai į akis turėjo žiūrėti ir dau-giau nieko. Negalėjo žmoniš-kesnio gyvenamo namo pa-sistatyti, arba tinkamesnio gyvulio užlaikyti, kad duo-tų geresnę naudą — pro-dukciją. Ne veltui sakydavo, kad karvė negalėdavo atsi-štoti ant kojų, kad "kirmė-lė jai uodegą nuėdė". Ir kaip-gi ji atsistos, jei per žiemą šerdavo tik šiaudais ir tų dar pilnai nebuvo. O vasarą kol atganydavo, tai taip ir nelikdavo kada iš karvės pie-no gauti. O ką jau kalbėti apie žemės ūkio moderniza-vimą, apie užkinkymą trak-torių ir kitokios technikos panaudojimą. Vargiai kuris iš jų kada ir pagalvojo apie tai. Negalvojo ir veikiausiai nesitikėjo niekad ir elektros susilaukti savo namuose.

Šitaip gyveno milžiniška

dauguma taip vadinamuose privatiškuose ūkiuose Lietu-vos valstiečių. Tą, kaip Lie-tuvos žmonės, taip mes išei-vijoje lietuviai, visi gerai ži-nome. Tačiau kai kurie iš mūsų bandome visa tai už-miršti ir net imame mokin-ti, kaip pasilikusieji gimto-joje tėvynėje mūsų tautiečiai turėtų gyventi, žinoma, pri-silaikydami to, nuo ko mes patys senai pabėgome.

O Kaip Dabar?

Po apsilankymo Lietuvo-je ir artimiau susipažinus su jos nauju socialistiniu gyve-nimu, aš daugiau negu kada nors pirmiau įsitikinau, kad Lietuvos valstiečiams vienin-tėlė buvo išeitis, tai priim-ti kolektyvę ūkio sistemą, kurioje jie galėtų išvysti šviesą, sukurti sau gražesnę, laimingesnę gyvenimą ir žengti pirmyn.

Kai kas sako, "jūs nuva-žiavę į Lietuvą lankėtės tik geruose kolūkiuose, už tai juos giriate. Bet", sako, "ar visi kolūkiai taip gyvena?" Ne, ne visi. O kad mes lan-kėmės geruose, pavyzdinguose kolūkiuose, tai visai na-turalu. Jei tavo du kaimy-nai statysis po namą vienas geriau, kitas blogiau, o tu panorėjęs sau pasistatyti na-mą, pas kurį gi eisi paimti pavyzdį? Aišku, eisi pažiū-rėti to, kuris geriau stato namą. Todėl ir mes ėjome pažiūrėti, kad patirti, geriau suprasti, žinoma, gerų pa-vyzdinių kolūkių. Bet mes matėme ir blogesnių, atsili-kusių kolūkių. Tik iš to ir galėjome susidaryti išvadą kokias perspektyvas turi priimta kolektyvinė ūkio sistema.

Juk pirmieji, geri, pavyz-dingi kolūkiai, reikia žinoti, sukūrė savo kolūkius, pasta-tė juos ant tvirtų kojų, tik savo sumaniu, gerai organi-zuotu ir įtemptu darbu. Ne tiesa, kad yra žmonių, kurie tvirtina, kad juos valdžia re-mia ir palaiko. Iš kur gi val-džia paims, jei nebus kol-ūkių, kurie ją paremtų? Jei jau imti ta prasme pa-sakymą, tai ne valdžia palai-ko juos, bet geri, pavyzdin-gi, pirmūnai kolūkiai palai-ko valdžią. Šie kolūkiai — ir jų dabar jau yra gana daug — perorganizuojant Lietu-vos žemės ūkį į kolektyvę sistemą, kaip tik ir sudarė maisto pramonėje, Tarybų Lietuvos gyvenimo nugar-kaulį. Ant jų pasilaiko ir žengia pirmyn visas Tarybų Lietuvos gyvenimas.

Tarybinė Lietuvos vyria-

sybė, tiesa, padeda, remia ir teikia visokią pagalbą kol-ūkiams. Bet ji gali tą pada-ryti tik su pirmųjų kolūkių parama. Teikia pagalbą tiems, kuriems labiausiai jos reikia — atsilikusiems kol-ūkiams.

Reikia taipgi pasakyti, kad kitos Tarybų Sąjungos so-cialistinės respublikos taip pat yra daug parėmusios, y-patingai persiorganizavimo į kolūkinę sistemą stadijoje. Jos dar ir dabar daug gelbs-ti, padeda, bet tai mašinų, traktorių ir kitokios žemės ūkio technikos formoje.

Ar yra jau ženklų, iš ku-rių būtų galima konstatuo-ti, kad perėjus prie kolekty-vės ūkio sistemos, padaryta žemės ūkyje kokių nors at-siekimų? Taip, padaryta — ir didelių atsiekimų. Pirmoj eilėj, moksliskais metodais modernizuotas ir jau plačiai praktikuojamas, kaip javų, daržovių, linų ir kitų auga-lų sėjoje, taip ir gyvulinin-kystėje. To išdavoje, gana daug geresnė — kiekybinė ir kokybinė — produkcija.

Žemės išdirbimo srityje pa-daryti dideli pasiekimai me-chanizacijoje ir su techniki-ne pagalba daug geresnis, našesnis ir, beabejo, lengves-nis darbas, negu pirmiau su primityviais įrankiais dir-bant žemę. Šiuo metu Lie-tuva jau turi apie 20 tūks-tančių traktorių ir dar dau-giau sunkvežimių, taipgi dau-gybę kitų žemės ūkio maši-nų. Paklauskime, kiek Lie-tuvos ūkininkų pirmiau ga-lėjo panaudoti traktorius že-mės darbui ir kiek jų iš viso buvo Lietuvoje? Keletas. Ir traktorius galėjo naudoti ir naudojo tik dvarininkai; bei vienas - kitas stambesnis ū-kininkas. Dabar Lietuvos kolūkiai, pirmūnai ar atsili-kusieji, visi be išimties, jau naudoja bent sunkesniems darbams traktorius.

Mes žinome, praeityje Lie-tuvos ūkininkai, jei buvo lie-tinga vasara, žemesnėse vie-tose ar didelėse lygumose, daug prarasdavo derliaus — išmirkdavo. Dabar Lietuvoje žemės nusausinimo darbai eina plačiausiu mastu. Mes tą matėme važinėdami po visą Lietuvą. Kur bevažiuo-si, visur pamatysi ženklų, kur jau baigti darbai, sausi-nant tuo momentu, arba ei-na prisiruošimas sausinimo darbams. Nusausinimo dar-bus praveda naujoviškais metodais. Traktoriais išaria grabes, jose sustato mažus degto molio vamzdžius, o per visą grabę nutiesia di-desnį vamzdį, kuris sugeria vandenį iš mažųjų vamzde-lių, paskui nuneša į didįji pa-grandinį vamzdį, kol paga-liau vanduo pasiekia upę, e-žerą ar kitą nutekėjimo vie-tą. Grabės užklotos atgal žeme ir viršų vandentrau-kių pasilieka dirbama žemė.

Prie to, šis nusausinimo me-todas turi dar ir kitą savy-bę. Mažuosiuose vamzde-liuose, jei jo ne per daug, vanduo visuomet stovi nenu-tekėjęs, todėl jei didelė saus-ra, žemė perdžiūsta, tuomet ji prisitraukia drėgmės iš mažųjų nusausinimo vamz-delių.

O ką jau kalbėti apie kai-mo elektrifikavimą. Vargiai gal ir tikėjosi valstiečiai kai-me kada nors susilaukti e-lektros savo namuose. Šian-dien jau ne naujanybė. Kai-mo elektrifikavimui Tarybi-nė Lietuvos vyriausybė skir-ria daug dėmesio. Vien per pirmuosius pereinamųjų metų še-šis mėnesius tam tikslui bu-vo išleista daugiau kaip 11 milijonų rublių. Jau elektri-fikuotos visos Lietuvos ma-šinų - traktorių stotys ir vi-si tarybiniai ūkiai. Šiame penkmetyje numatoma elek-trifikuoti 500 Lietuvos kol-ūkių.

Dabar pagalvokime, ar Lietuvos valstiečiai pirmiau, privatiško ūkininkavimo me-tais, galėjo pasiekti tuos at-siekimus, ar bent jų tikėtis, kokius jie šiandien turi ir dar vis toliau žengia? Ma-nau, visi sutiksime, kad ne. Tokiu būdu, norime ar nenorime, turime pripažinti, kad Lietuva, pasirinkusi kolektyvę žemės ūkio sistemą, ei-na teisingu keliu.

Kaip Gyvena ir Tvarcosi Kolūkiai

Visų pirma, man tenka daug žmonių, lietuvių išei-voje, girdėti kalbant, kad kolūkiai tai yra dvarai, o kolūkiečiai — kumečiai. To-kiu tonu ypatingai šaukia ir Tarybų Lietuvos priešinkų spauda šiame kontinente. Bet tai nieko negali būti to-liau nuo tiesos, kaip toks tei-gimas apie kolūkius.

Kolūkiai nėra dvarai, o kolūkiečiai nėra kumečiai. Dvaras priklausė vienam sa-vininkui ir jis, ponas, valdė dvarą; o kumečiai, buvo tik tarnai. Kolūkis nepriklauso vienam ar grupei žmonių, bet priklauso visiems to kol-ūkio kolūkiečiams. Jie yra to kolūkio savininkai ir niekas kitas.

Kolūkių yra dvi formos: tarybiniai ūkiai ir kolekty-viai ūkiai. Pirmuosius val-do ir kontroliuoja tarybinė valdžia, o antruosius — pa-tys kolūkiečiai. Bet ir tary-biniai ūkiai nėra dvarai ir niekuo nesilygina ir negali lygintis prie dvarų. Tiesa, jie daugiausiai įsteigti, su-daryti iš buvusių dvarų že-mės, bet dabar nieko bendro neturi su buvusiu dvarine sistema. Čia yra paskirtas tarybinės valdžios vedėjas, o žemdirbystės darbininkai, kaip ir fabriko, samdomi. Jei to ūkio vedėjas nėra tinka-mas, ar neatlieka savo pa-reigų tinkamai, jis gali būti

valdžios atšauktas; arba darbininkams pareikalavus, kaip ir fabriko direktorius, gali būti pakeistas. Šitaip tvarkosi tarybiniai ūkiai.

Kolektyviniai ūkiai — kol-ūkiai, yra sudaryti iš buvu-sių privatiškų ūkių. Jų dydis nelygus. Vieni didesni, kiti mažesni, apima du, tris ir daugiau kaimų — priklaus-o nuo vietos sąlygų ir pačių kolūkiečių nusitarimo. Jų žemė, tiesa, suvisuomeninta, negali jos pirkti ar parduo-ti. Bet buvusieji kaimiečiai buvo ir pasilieka pilni jos sa-vininkai. Tik ją dirba jau nebe privatiškai, bet kolekty-viai.

Jie turi išsirinę iš savo tarpo pirmininką ir jo vado-vybėje jie veda ir tvarko sa-vo kolūkį, kaip jiems atrodo geriausia, tinkamiausia ir naudingiausia. Ne tiesa, kad jiems pirmininką kas nors primeta iš kitur. Pirmoj ei-lėj daroma viskas, kad pir-mininkas būtų išrinktas iš to paties kolūkio kolūkiečių tarpo. Tik neatsiradus sa-vanoriui ar tinkamo pirmi-ninko pareigoms iš vietinių, tada respublikos žemės ūkio ministerija paskiria pirmi-ninką iš kitur (tokių atsitiki-mų yra buvę pirmiau ir dar ir dabar yra), daugiau-siai, žinoma, agronomą. Ta-čiau šiuo atveju, kolūkiečiai turi teisę jį priimti ar at-mesti. Jis gali eiti kolūkio pirmininko pareigas tik dau-gumai kolūkiečių sutikus. Nuo pirmininko energijos, sumanumo, pasišventimo, sąžiningumo ir sugebėjimo tinkamai vadovauti kolūkį (kaip ir nuo gero gospado-riaus šeimoje), priklauso kolūkio ir kolūkiečių gerbū-vis.

Pas mus čia išei-vijoje lig-šiol pas daugumą buvo nuo-monė, kad, pav., dideliame kolūkyje, žemės darbininkai turi vaikščioti nuo vieno krašto kolūkio iki kito. Tai klaidingas supratimas. Jie dirba brigadomis, su brigadi-ninku priešakyje. Kolūkiai suskirstyti ruožtais ir tuose ruožtuose sudarytos briga-dos (daugiausiai buvusių kaimų rubežiuose) ir jie tu-se ruožtuose, savo brigadi-ninko vadovybėje dirba. Dir-ba visam kolūkio plote tik bendros brigados, kaip, pav., statybininkų brigada, ir jie, todėl, darbu daugiausiai pe-vežami sunkvežimiais.

Kaip kolūkiečių darbas su-skirstytas? Visas darbas su-skirstytas normomis. Vienos nuskirtos normos apdirbi-mas skaitosi darbdienis (šitą reikia gerai suprasti, kad darbdienis, tai nėra darbo diena nuo ryto iki va-karo, o yra tik normos pada-rymas). Normos paprastai nėra didelės ir kiekvienas lengvai į dieną gali apdirbti. Todėl geras darbininkas ir norintis dirbti, jei yra dar-

Erdvė

N. AUKSTUOLIS

Spaudoj, ryšium, su sputnikais ir planais pasiekti mėnulį ir nekurias planetas, dažnai minimas žodis "erdvė". Yra faktas, kad žmogus ruošiasi keliauti į erdvę. Tai yra, į sritis, kurios labai toli nuo mūsų Žemės. Pavyzdžiui, linkui Marso yra mažiausia 36.000.000 mylių. O žmogus jau svajoja pasiekti ir Marsą. Ir kas gi ta erdvė yra?

Kada buvau mažas, mano tėvai kalbėdavo apie pasaulio galą. Buvo įsivaizduojama, kad žemė plokščia. Kur pasibaigia žemė, ten ir pasaulio galas. Saulė ir žvaigždės buvo tik tai žiburiai danguje. Galimas daiktas, kad atsilikusiose laukinėse tautose ar gentyse tebėra toks įsitikinimas. Bet tuomet mūsų apylinkės valstiečiai jau diskutavo klausimą: ar žemė apvali, ar ne. Mokslo žiburys buvo jau prasiskverbęs į jų tarpą ir judino jų protą. Praėjo 50 metų nuo to laiko. Mokslo toli nužengė ir dabar žmonės žino, kad žemė yra tik viena iš Saulės planetų, kad Saulė yra tik viena iš milijonų ir bilijonų žvaigždžių, kad tokių didelių žvaigždžių, kaip mūsų, yra labai daug.

Eikime dabar prie erdvės. Ar kyla jums kada nors klausimas: Kaip didelė ta erdvė, kurioje randasi tie visi žvaigždynai? Daug kam kyla. Man pačiam teko kalbėtis su žmonėmis, kurie išsireiškė, kad jie mano, jog erdvė negali būti be pabaigos. Bet kas gi tuomet yra ten, kur "pasibaigia" erdvė?

Erdvė yra begalinė ir be kraštė. Ir kaip ji gali turėti kokią nors pabaigą? Kambarys turi savo dydį, jo erdvė išmatuojama, kadangi jis turi sienas. Erdvė neturi jokių sienų. Erdvė, kaip ir laikas, nerubežiuota. Jeigu mūsų astronominė žinomi žvaigždynai, kurių šviesa pasiekia mus po bilijonų metų, lekia į kurią vieną kryptį didžiausiu greičium, tai jiems nėra pavojaus, kad kada nors nušlytų kur, atsidurtų krašte erdvės. Taip ir laikui negali būti pradžios ir pabaigos.

Mokslininkai, nežiūrind to, kad jie vis geresnius instrumentus pasidaro, niekad negalės surasti visatos galo

bo ir nori, gali dirbti daugiau kaip vieną normą į dieną; už tai jis išdirba vieną, pusantro ir net du darbdienius į dieną. Už darbdienius kolkiečiams nustatomas ir užmokestis — grūdais, pinigais ar kitokiais produktais.

(Bus daugiau)

ar krašto. Niekad jie negalės pasakyti, kad žvaigždžių ir žvaigždynų toliau nebėra. Visai galimas daiktas, kad erdvėje be galo ir krašto skrieja niekaip nesuskaitoma daugybė žvaigždynų.

Taigi, erdvė, kaip ir laikas, yra begalinė.

Žmogus ruošiasi pasiekti mėnulį. Gal kada nors pasieks ir Marsą. Bet tai bus tik mažmožis. Žmogaus galimybės rubežiuotos. Jis niekad negalės nutolti labai toli nuo savo žemės maitinimos, nes jo gyvenimas per trumpas. Bet žmogaus protas jau apgalėjo didelius plotus. Jo paties gaminti instrumentai pasiekia žvaigždes ir žvaigždynus taip toli, kad šviesa, keliaudama 186-

Sveikinimai iš Lietuvos ir Mūsų Veikimas

TORONTO. — Viešėjant Tarybų Lietuvoje, man teko susipažinti su "Tarybinė Moteris" žurnalo redaktore Irena Pavilavičiūte. Ji ir visos kitos moterys, su kuriomis man teko kalbėtis, labai įdomavosi apie kanadietas lietuves moteris ir mūsų kultūrinę veiklą.

Dabar, Naujų Metų proga gavau nuo drg. Irenos Pavilavičiūtės laišką, kuriame ji, tarp kitko, rašo:

"Mes labai džiaugiamės, kad Jūs nepamirštate Lietuvos ir jos žmonių. Gaila, kad Jūs taip mažai pas mus viešėjote ir taip nedaug Jūsų buvo atvažiuavę. Tikimės, kad vėl greitai laiku atvažiuosite didesnis būrys ir pabūsime ilgesnį laiką.

"Lietuvos moterys labai susidomėjo Jumis, kai pamatė Jūsų paveikslą žurnalo "Tarybinė Moteris" Nr. 10 pirmajame viršelyje. Redakcija gavo iš skaitytojų laiškus, kuriuose siūnčia Jums, Kanados lietuviams, geriausius linkėjimus".

Taipgi atsiuntė sveikinimus Kauno miesto Tarybos deputatė J. Norkevičiūtė. Malonu, kad Lietuvos moterys kreipia į mus dėmesį, siūnčia nuoširdžius linkėjimus.

Man atrodo, kad mes, kanadietės lietuviškos, savo ruožtu turėtume palaikyti glaudžius santykius su Lietuvos moterimis. Jos, Lietuvoje, kaip minėjau, įdomaujasi mūsų gyvenimu ir kultūrinio veikimu, tad dažnesnis parašymas mūsų spaudon apie savąjį veikimą, joms tikrai būtų įdomus. Tuo betarpiškai ir artimesni santykiai užsimegstų.

Nežinau, ką moterys veikia kitose kolonijose, bet

000 mylių per sekundą, užtrunka kelyje bilijonus metų. Galingieji radio teleskopai suranda žvaigždes ir žvaigždynus didžiausiuose toliuose.

Vistik bus nepaprastai įdomus dalykas, kada žmogus iškils virš žemės atmosferos. Atsidūręs ant mėnulio, jeigu jis galės nusinešti instrumentus, žmogus galės dar toliau matyti. Gal tada jis galės išvyti ir Marso paviršiaus gyvybę, jeigu ji tenai yra kokiam nors pavaldale.

Galimas daiktas, kad tolimoj ateityj žmogus pasieks Marsą ir įsikurs tenai. Už milijonų metų, jeigu neįvyks didelių pakaitų planetiniame gyvenime, žmogus bus apgyvenęs ir marsą, žinoma, jeigu tenai yra gamtinės sąlygos žmogui gyventi. Bet ir iš tenai jis nematys erdvės krašto.

Toronte, mes krutame neblogai. Mūsų klubas veikia gražiai ir planuoja savo veikimą praplėsti plačiau.

Štai, praėjusį šeštadienį turėjome gražų parengimą, suruoštą drauge su mūsų Bangos choru. Padainavom gražių lietuviškų dainų, maloniame suėjime draugiškai pasikalbėjom, pasišokom. Liko ir pelno, tolimesniam choro palaikymui.

O vasario mėnesį planuojame suorganizuoti mažą, vieno vakaro parodėlę. Su nešime iš Tarybų Lietuvos atsivežtus bei gautus rankdarbius, keramikos dirbinius, knygy, bei kitų dalykėlių ir išstatysime pasižiūrėti. Taipgi turėsime iš Tarybų Lietuvos atsivežtas plokšteles.

Nors tai nebus didelė ar plačiai apimanti parodėlė, bet, manau, duos torontietėms progos suėjus gražiai ir kultūringai praleisti vakarą.

Mes taipgi pradėdame rūpintis, kaip suorganizavus jauniasias moteris, angliskai kalbančias. Daugelis mūsų klubo narių reiskia mintį, kad reikėtų joms duoti pradžią — paaikštinti jas, kad jos pradėtų veikti, jei ne su mumis kartu, tai susiorganizavusios į savo, atsikrą, grupę.

Be suėjimų, be kultūrinio veikimo, visoms yra neįdomu ir nuobodu. Organizaciniuose suėjimuose mes pavairiname ir pagyviname savo gyvenimą.

Tad gi, į sekantį mūsų Lietuvių Moterų Klubu susirinkimą kviečiame visas jauniosios kartos moteris atsilankyti. Suėjusios pasikalbėsime, pasitarsime.

Šis susirinkimas įvyks va-

Lašinių Byla

Nelabai seniai, maždaug prieš trisdešimt metų, kažkokių biznierių sandėliuose Jungtinėse Amerikos Valstijose susikauptė atliekamų lašinių. Parduoti juos jau nebuvo progų, nes, sulaukę garbingo amžiaus, jie prarado visą savo jaunatvišką skaistumą, kuris galėtų patraukti vidutinio amerikiečio akį ir gomurį.

Beliko viena išeitis — atiduoti lašinius muilui virti. Tačiau makleriai sugalvojo, kaip iš jų dar šį tą išspausti.

Kompanijos agentas apsi-reiškė Lietuvoje ir užjaučiančia mina klausinėjo:

— Jūs čia tvarkotės?

— Tvarkomės, — atsakė buržuazinės vyriausybės šulai.

— Sunku?

— Sunku.

Agento balsas darėsi vis prasmingesnis.

— Mes ketiname jums padėti ekonomiškai sustiprėti. Mes jus pristatysime įvairių prekių.

Jis išsitraukė ilgą sąrašą: — Pirmiausia mes jums pigiai parduosime lašinių... — ir, pamatęs ištysčiusius veidus, ryžtingai pridūrė: — Tokia programa. Keisti negalima.

Tokiu būdu keliasdešimt tonų senų amerikoniškų lašinių atsirado Klaipėdos uoste. Beje, amerikoniškai už šią "pagalabą" įsidėjo į kišenę apvalią sumelę.

Taip prasidėjo buržuazinės vyriausybės bėdos su lašiniiais. Lietuviai mėgsta lašinius, tačiau kas nusipirkdavo amerikoniškų — spiaudėsi susiriesdamas. Šiaip tu aprūdijusių saugyslių nė šuva neįkando, o uždėjus juos ant keptuvės pasklisdavo toks aromatas, lyg į kambarį būtų įvažiuavęs asenizatorių vežimas. Kad ir kaip vyriausybė stengėsi tuos lašinius iškišti — ir tarnautojams liepė pirkti kaip būtiną priedą prie algos, ir ūkininkams siūlė — amerikoniškų lašinių atsargos nemažėjo.

Tą sunkią valandą keli krikdemų tūzai sugalvojo, kaip iš liesų amerikoniškų lašinių išspausti dar truputį riebalų.

Į kareivinių sandėlius Šančiuose 1926 metų gegužės mėnesį kariuomenės tiekėjai atvežė stambią siuntą lašinių.

2 d., 4 val. po piet, 160 Claremont St. Turėsime kavos su skaniais pyragaičiais.

Būtų visoms malonu, jei į susirinkimą atsilankytų ne tik senesniųjų, bet ir jaunųjų moterų kuo daugiausiai.

B. Janauskienė

Nors nuo jų ir kilo kažkoks sudėtingas kvapelis, pradžioje lašiniai didesnių įtarimų nekėlė. Tačiau netrunkus karo ligoninė prisipildė smarkiai viduriuojančių kareivių, o likę kareivinėse pradėjo triukšmauti:

— Mus šeria amerikoniškais lašiniiais!

Skandalas buvo per daug didelis. Devinto pulko vadas sudarė karininkų komisiją ir nuvyko į sandėlių nelemųjų lašinių apžiūrėti. Ant palėjų komisija greitai rado aiškias skutimo žymes, o kai kur buvo skusta taip nerūpestingai, kad visai aiškiai matėsi nelemtos raidės — "Made in USA".

Karininkų komisija, norėdama apraminti kareivius, surašė aktą, nufotografavo amerikoniškus antspaudus ir atidavė medžiagą valstybės prokurorui.

Prokuroras atsargiai pasidomėjo, kur veda šios bylos siūlai, ir prieš jį atsiskleidė žavus reginys. Pasirodė, kad siūlai eina į krikščionių demokratų partijos šulius Mikšį, daktarą Draugelį ir Josiuką. Paaikškėjo, kad tai jie nuskuto amerikoniškų lašinių šampūs, uždėjo lietuviškus ir, šiek tiek aprūkę, daug brangiau pardavė kariuomenei.

Mes nežinome, ką galvojo prokuroras, tirdamas šią bylą, tačiau jis pasigrožėjo ja ir... viską padėjo į stalčių.

Tačiau artėjo rinkimai, ir buvo ištraukta į šviesą "la" (Pabaiga ant 8 pusl.)

Laiškas iš Mami, Fla.

Gerbiami draugai: Čia rašite čekį \$15.00 vertės. Bus už metinę prenumeratą ir likusieji bus šio meto pasveikinimas Liaudies Balso.

Taipgi esu labai dėkingas rašėjui Juozui Lesevičiui už aprašymą "Ką matėm ir girdėjom Tarybų Lietuvoje".

Aš skaičiau ir sekiau aty-džiai visą rašinį Laisvėj, kur dabar tas aprašymas pasibaigė. Šiomet Miami, Floridoj, yra suvis kitaip, negu buvo kitomis žiemomis. Medžių lapai labai užgauti šalčio, krenta ant žemės. Būdavo kitais sykais tik pavasaryje kovo mėnesį, kada pribūva nauji lapai, senieji krenta. Pernai žiemą į vieną mėnesį teko daugiau pasimaudyti, negu šį metą į tris mėnesius. Vėjuota ir dažnai lyja vėsus lietus. Su ramatais sergantiesiems nekaip čia šiuo metu.

Linkėdamas visam štabui laimės, pasisekimo ir sveikatos,

Jonas Smalenskas

Montrealo žinios

Trumpai apie viską

Bėda buvo, kol sniego nebuvo, bet dar didesnė bėda, kad jo prisnigo per daug. Ir ne dėl to bėda, kad sniegas būtų kenksmingas sveikatai, bet todėl, kad jį tarpina su druska gatvėse. Kada reikia braidžioti po susidariusį purvą aukščiau batų, tai tada tikra bėda pasidaro. Dar daugiau bėdos turi, tai automobilių savininkai, kad tuo purvu su druska apsidraps-to fenderiai ir chromas rūdija "kaip pasiuotės"...

Yra medžiagų tarpinimui sniego, kurios negadinančios kitų daiktų, bet miestas sako negalės įpirkti, nes kainuotų daug, daug sykių daugiau, negu naudojama druska.

Apskaitliuota, kad ir taip mieste šią žiemą bus supilta ant gatvių apie 25,000 tonų druskos.

Jei pasauliniai didmiesčiai palengvinimui važiuotės praveda subves, platina gatves, nutiesia viršum kelius, tai Montrealas per paskutinius dešimt metų tik "planuoja", "apskaičiuoja", "tiria", na, ir vieną kitą galiuką gatvės praplatina, o daugiau nieko nedaro, išskiriant, kad sulopo senas gatves ir tas viskas miesti kainavo nuo 1947 m. iki 1957 m., kaip miesto planavimo direktorius C. E. Mampeau sakė, kalbėdamas "Old Boys" klubo bankete Ritz-Carlton hotelyje, \$285,000,000.

Kas gali sakyti, kad Montrealas atsilieka su važiuotės palengvinimu...

600 rankinių tarbelių darbininkai pasirašė naują trijų metų darbo sutartį su samdytojais ir laimėjo pakėlimą algų po 5 c. į valandą.

Asbestos darbininkai, kurie ilgai streikavo 1949 m. ir turėjo išlaikyti tuo metu žiauria kovą, kad laimėti uždaros pripažinimą, dabar veda derybas su samdytojais dėl atnaujinimo kontrakto. Tarp kito, jie reikalauja 10 procentų pakėlimo algos ir \$150 pensijos į mėnesį po 65 metų amžiaus.

Ugniagesių direktorius R. E. Pare raportavo, kad per visus 1957 metus, ugniagesiai buvo iššaukti 15,657 kartus. Tačiau iš jų, 4,466 iššaukimai buvo padaryti nereikalingai, apgaulystės tikslu. Vienas ugniagesys prarado gyvybę nupuolęs nuo sunkvežimio, važiuojant į apgaulingą iššaukimą.

Kai kas sako, kad moterys silpnų nervų. Bet tai ne visada tiesa. Štai atsitikimas: Mrs. L. A. Lafortune važiuo su taksiu. Bevažiuojant, vairuotojas iš karto atrodė tik užsikosėjęs smarkiai, bet pasirodė, kad jis sulinko ant vairo ir mirė vidury kelio. Moteris, kaip sakėsi policijai, nors nusi-gandusi ir niekad pirmiau automobilias ne vairavus, vistiek susivokė paėmus vairą išsukti automobilių į gatvės šoną ir sustabdyti. Tuom ji išsigelbėjo iš nelaimės, o gal ir savo gyvybę, išvengus susidaužimo su kitais be-

važiuojančiais automobiliais.

Ian A. Gray, 27 metų amžiaus, laikomas kriminaliniai atsakomingu už mirtinai sumušimą 23 mėnesių berniuko, kurį jis su žmona laikė savo priežiūroje. Berniuko motina sunkiai susirgo ir kadangi nebuvo kam prižiūrėti, tai labdarybės organizacija paėmė ir pridavė Gray'jams globoti, mokant jiems \$37.

Gray sako, kad berniukas labai verkęs, todėl jis per daug ant jo supykęs ir norėjęs tik pamušti. Bet medikalis tyrimas parodė, kad berniukas sudaužytas ir net yra sulaužytų kaulų. Todėl Gray kaltinamas žmogžudystėje ir neužilgo bus teismas.

Surinko Montrealietis

Kas Didesni Materialistai

Spaudoje ir ant radio dažnai yra sakoma, kad komunistai yra kraštutiniai materialistai, griežtai atmetę dvasinius dalykus. Man gi atrodo, kad taip nėra.

Yra faktas, kad komunistų valdomose šalyse labai daug atydos yra kreipiama į mokslą, į meną, į literatūrą, į liaudies kultūrinimą. Ar galima tokius dalykus paskaityti materialistiniais?

Jeigu žmogui rūpėtų tik tai materialistiniai dalykai, tai jis turėtų rūpintis tik tai valgiu, drabužiais, automobiliais ir kitais grynai materialistiniais dalykais. Kam jam skaityti knygas, kam jam reikalingas menas, kam jam reikalingas mokslas, kultūra?

Grynais materialistais yra tik tai tie gyvūnai, kuriems daugiau nieko nerūpi, kaip maistas ir guolis.

Imkime dabar krikščionis arba aplamai kapitalistinį pasaulį. Kuo gi čia daugiausiai rūpinamasi? Kokį laikraštį nepaimsi, vis rasi daugiausia rūpesčio, kaip apsaugoti materialinius dalykus. Čia apleistas mokslas, apleis-

Užuojauta

Mirus Lietuvoje Broniui Vaitekūnaitel, nuliūdimo valandoje reiškiamo giliausią užuojautą čia gyvenančiam broliui

Jonui Vaitekūnui

Kuri taipgi paliko nuliūdime Lietuvoje sūnelį Bronių ir brolių Leoną

Uošvė Monika Rimkuvienė ir švoogerka Janina Rimkiūtė

tas menas, apleista literatūra, mažai kam rūpi iškelti iš atsilikimo suvargusias mases. Visi šitie dvasiniai dalykai yra individualų rankose. Bažnyčiose, tiesa, kalbama apie dvasinį pasaulį, apie dievą, bet ar tai daug čia padeda žmogaus dvasinei gerovei?

Faktinai, tai religiniai vadovai slopina tikrąją žmogaus dvasią. Jie nori uždusinti žmoguje tikrąją dvasią religiniais prietarais. Be to, šiandien kapitalistiniame pasaulyje žmonėse skiepijama didžiausia neapykanta tiems, kurie tikrenybėje nori pakelti žmogų dvasiniai, ne tik materialiai. Sukurtos visokios antikomunistinės organizacijos, kuriose žmogaus širdis nuodijama neapykanta, broliis prieš brolių kurstomas.

Visa tai daroma apsaugojimui materialių gerybių tų, kurie turi susigrabę turto tūkstančius kartų daugiau, negu jiems reikia.

Tikras žmogaus dvasinis gyvenimas šioj "krikščioniškoj" civilizacijoj yra neįmanomas. Tik naujoji socialistinė civilizacijoj žmogus gali iškilti dvasiniai, nes jam tenai nėra varžtų. Jis gali lavintis, tobulintis, svajoti apie daug kilnesnius dalykus. Visai nenuostabu, kad pirmieji žmogaus rankų mėnuliai buvo paleisti iš tenai.

Religija, tikėjimas dar nėra dvasinis žmogaus gyvenimas. Tai žmogaus dvasinis mardėjimas. S. S.

Vienas iš geriausių žinomų Kanadoje jūdžių apžvalgininkas Clyde Gilmour. Jis taipgi yra didelis muzikos mėgėjas. Sakoma, kad jis turi didžiausią plokštelių rinkinį, kurį naudoja savo radio programai, kuri vadinasi "Gilmour's Albums". Programa transliuojama penktadienių vakarais.

LAŠINIŲ BYLA

(Atkelta nuo 7 pusl.) šinių byla". Kilo klaidus triukšmas. Visomis triubomis liaudininkų laikraščiai trimitavo apie krikščionių-demokratų lyderių nuodėmę. Draugelis, Mikšys ir Josiukas buvo pasodinti į kalėjimą, vėl prasidėjo tardymas.

Po rinkimų triukšmas dėl "lašinių bylos" pradėjo tilti. Krikdemai rinkimus pralaimėjo — o daugiau "teisybės ieškotojams" nieko ir nereikėjo. Teismas įvyko visai tyliai. Visi trys "nusidėjėliai" buvo paleisti iš kalėjimo, gavę labai korektiškas sąlygines bausmes.

Juk nuo seno buržuazinis teismas rėmėsi patarle: "Varnas varnui akies nekirs".

A. Kovaitis

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovų uždangalus, karpetus, chesterfieldus ir bile ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naują įrengtą moderniausią STORAGE. Greitas patarnavimas. 20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrušis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. P.O. 8-6679
VERDUN, QUE.

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikuojęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Vidaus Ligų, Akušerijos ir Venerinių ligų

3537 PARK AVE. - Montreal - Tel. HA. 7823
Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų

DOVANŲ SIUNTINIAI Į TARYBŲ SAJUNGĄ IR KITUS TARYBINIUS KRAŠTUS

Su malonumu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILĖS ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kaimoraščio ir informaciją pas

Montrealo Atstovą

Mr. Manfred Kory

Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JOS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service

1126 SHERBROOKE ST. W. — Tel.: BELair 4860
Montreal 2, P. Q., Canada

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

Vienas skaitytojas iš provincijos lankėsi LB raštinėje, atsinaujino prenumeratą ir paaukojo \$25.00.

J. Dereškevičius, Timmins, Ont., prisiuntė atnaujintą prenumeratą ir nuo S. Juozapavičiaus \$1.00 aukų.

W. Ragaišiai, Windsor, Ont., dėkodami jų išleistųjų ruošėjams, paaukojo \$1. Nėlie Jekenta, Lethbridge, Alta., užprenumeravo LB Lietuvon.

P. Malinauskienė, Chicago, Ill., prisiuntė naują ir atnaujintą prenumeratą ir \$3.50 surinktų aukų. Aukojo: R. Samulionis \$1.50; M. Cipas \$1.00 ir vienas 50 c. Torontietis, pradžioje šio

mėnesio aukojęs \$30.00, vėl pridavė \$20.00 aukų savaitraščio paramai.

L. Svirplys, Windsor, Ont., lankėsi Toronte ir pridavė nuo Windsorio lietuvių moterų grupės Liaudies Balsui malonius linkėjimus su \$9.00 aukų ir nuo J. Jasinsko \$1 aukų.

T. Rimdžius, Toronto, pridavė \$2 už išplatintą spaudą.

J. Lesevičius, Montreal, prisiuntė atnaujintą prenumeratą ir nuo J. Glaveckio \$2.00 aukų.

J. Trepeika, Cadomin, Alta., prisiuntė atnaujintą prenumeratą ir nuo A. Ratowskio ir savęs po \$1.00 aukų.

Patys atsinaujindami prenumeratas, paaukojo:

J. Smalenskas, Miami, Florida, \$10.50;

S. Marcenk, Natal, B. C., \$1.00;

J. Andreliunas, Spring Well, Man., \$1.00; A. Cepeliauskas, Natal, B. C., \$1.00.

Visiems už pasidarbavimą ir paramą Liaudies Balsui, širdingai ačiū.

Administracija

SDKLSP Draugijos Centro Komiteto Kontrolės Raportas

Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugijos Centro Pildomojo Komiteto finansinės apyvartos vedamose knygos nuo spalio 1 d. iki gruodžio 31 d. 1957 m., padaryta revizija ir atrasta sekančiai:

Pajamų Turėta
Pašalpos fonde \$493.11
Pomirtinės fonde 119.47

Atsargos fonde 263.14
Išlaidų Turėta
Pašalpos fonde \$792.00
Pomirtinės fonde 240.00
Atsargos fonde 44.00

Su gruodžio 31 d. 1957 m., Draugijos fonduose buvo sekančiai:

Pašalpos fonde \$1,424.99
Pomirtinės fonde 3,469.91
Atsargos fonde 2,639.97

Viso pinigais \$7,534.87
Pergalės bonais \$15,000.00
Komiteto kaucijos 550.00

Bendrai viso \$23,084.87

Kontrolės komisija:

J. Palilūnas
A. Petronis
C. Kevėža

WASHINGTON. — Kongresas užglrė pridėti raketų gamybai \$1,260,000,000. Ši suma bus išleista iki liepos mėnesio.

Siuntiniai į Lietuvą, Latviją, Estiją ir kitus SSRS kraštus. Siųskite savo giminėms ir artimiems siuntinius per lietuvišką įstaigą

SAKAS PARCEL SERVICE

sent by

Ukrainska Knyha

755 Barton St. E., Hamilton, Ontario
Tel. LI. 4-7239

Jūsų siuntiniai yra garantuoti ir apdrausti. Galite siųsti maistą, avalynę, vaistus bei rūbus, nuo 4 iki 17 svarų. Muito mokestis yra Ukrainska Knyha nustatytas.

Mūsų naujoje didesnėje patalpoje jūs rasite avalynės, skarūčių, skutimo ir kirpimo priemonių ir kt. Mes turime didelį pasirinkimą kostiuminės medžiagos. Kaina nuo \$8.00 ir daugiau už kostiumą. Lygios vienspalvės vilnos ir angliškos dryžuotos.

Mes jums patarnausime greitai, nuoširdžiai ir teisingai.

Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 7 val. vakaro išskyrus pirmadienius.

Siuntiniai! iš Hamiltono į LIETUVĄ

Siuntiniai eina per "Ukrainska Knyha"

HAMILTON OVERSEAS PARCEL SERVICE

1145 KING ST. EAST
Telephone: LI-51724

Taipgi priimam siuntinius į visas kitas TSRS respublikas. Pas mus yra daug įvairios medžiagos, odos, ir kitų daiktų dėl siuntinių.

Atdara kasdien nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak. išskiriant pirmadienius.

DOMES!!!

Gal turite šeimą, draugų ar giminių Europoje kuriems reikia pagalbos? — Išgelbėkit gyvybę pasiūsdami svarbių medikamentų ir vaistų. — Rašykite, telefonuokit ar užeiokit į mūsų vaistinę ir pasiteiraukit. Mes dabar turime orinį susisiekimą su tarybinėmis respublikomis

Taipgi turime polio šepų (nuo vaikų paralyžiaus)

WALTMAN'O

DEPENDABLE DRUG STORE

1147 Dundas St. W. ties Ossington
Priešais "Ukrainska Knyha"

LE. 6-2139

Toronto

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Suteikia Patogiausį ir Greičiausį Patarnavimą

Priimam persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius tik iš naujų drabužių, medžiagos, avalynės, medikamentų, maisto ir kitko. Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

UKRAINSKA KNYHA Centras ir Skyriai Randasi:

TORONTE:

1162 Dundas St. W. — 2223 Dundas St. W.

WINNIPEG: — 887 Main St.

EDMONTONE: — 10803 — 95 St.

VANKUVERYJE: — 652 Kingsway St.

PROVINCIOJ GYVENANČIŲ DEMESIUI:

Norėdami pasiųsti savo siuntinius, galite juos prisiųsti į mūsų firmos centrą ar bile skyrių dėl persiuntimo. Savo laiške privalote įdėti sąrašą siunčiamų dalykų ir kiek už juos buvo mokėta atskirai. Tada mes patikrinsime daiktus ir nustatysime muito sumą ir jums pranešime, kartu nurodysime ir kitas persiuntimo išlaidas. Gavę nuo jūsų mokestį, siuntinį pasiūsisime be jokių užvilkinimų, kaip galima greičiau.

LABAI SVARBU nurodyti aiškų ir teisingą adresą, kam siuntinys yra siunčiamas. Daiktai dėl vieno siuntinio (kol nesupakuoti) turi svėrti nedaugiau kaip 17½ svaro.

TORONTO IR APYLINKĖS GYVENTOJŲ DEMESIUI:

Pranešame, kad jau yra atidarytas ir veikia mūsų įstaigos skyrius Toronte sekančiu adresu:

UKRAINSKA KNYHA

2223 Dundas St. W. — LE. 7-1422

Toronto skyriuje ir centrinėje raštinėje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto skyrius ir centrinė raštinė atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais uždaryta.

Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė:

UKRAINSKA KNYHA

1162 Dundas St. W., Toronto 3, Ont.

Telefonas: LE. 2-8928

KAZYS BORUTA

Sunkūs Paminklai

(Ištrauka iš pasakojimo "Sunkūs Paminklai", kuriam autorius vaizduoja skulptoriaus gyvenimą ir žūvimą nuo nacių rankos. — Red.)

(Tąsa-
Banaitis labai atsargiai rengėsi pirmam žygiui. Kol kas apie jo sumanytą niekas nežinojo, nors ir vykdė atskirus uždavinius. Norėjo į šitą paruošiamąjį darbą įtraukti ir skulptorių Grybą, bet, smulkiau viską apsvairstęs, pergalvojo ir nutarė — skulptoriaus nepanaudoti tokiam rizikingam žygiui, o pakliti nuosalyje ateičiai ryšiams palaikyti. Tam reikalui skulptorius geriau tiko negu kas kitas, nes, turėdamas konspiracinio patyrimo, galėtų atlikti ryšininko uždavinius, o, be to, ištikus kokiam nepasisekimui, fašistai nedrįstų su juo be atodairos susidoroti, ir jis suspėtų pasprukti į mišką.

Banaitis ruošėsi ilgai ir didelei kovai.

—o—

Buvo saulėtas liepos trečios rytas. Dangus giedras, mėlynas, be jokio debesėlio. Iš pat ryto kairi saulė žemė ridinėjosi. Spinduliai mirgėjo medžių lapuose ir žaidė vejos žolėje. Rasoti žiedai kėlė galvutes į saulę ir spindėjo visu savo spalvų margumu.

Skulptorius Grybas tą dieną atsikėlė su saule. Kažko labai nerimavo. Tarsi turėtų kažką skubiai padaryti ar išsiruosti į tolimą kelionę. Bet niekur nesirengė ir darbo skubaus nebuvo. Ant darbo stalų stovėjo keletas neišbaigtų biustų, bet ir nebuvo noro jų baigti. Tas keletas siaubo dienų tiesiog jėgas pakirto.

Skulptorius gailėjosi, kad vakar, Klevicko suezintas, neišsikalbėjo kaip reikiant su Nausėda. Jis, matyt, buvo atėjęs su žiniomis nuo Banaičio. Gaila, kad nieko nepasakė... Kažko žmogelis pasišiaušė... Bet ką dabar padarysi? Kitą kartą ateis ir pasakys, kas reikia.

Skulptorius per sodą ir rasotą pievą nuėjo prie upės. Mituva dar snaudė, apsemta lengvo rūko. Pro medžių šakas skverbėsi mirgėdami spinduliai. Kai kur per nušvitusių akmenis žaidė čiurlendama srovė. Skulptorius skubiai nusirengė ir įsibėgėjęs krito į sietuvą. Rami srovė subangavo ratilais į krantus. Skulptorius išniro, prunkšdamas ir purtydamas galvą. Paplaukė varnas. Šaltas vanduo atgaivino. Vėl krūtinėje pabudo gyvenimo džiaugsmas. Akyse šviesiau pasidarė. Tarsi nieko nebū-

ta, tik tai kažkoks klaidus sapnas. Bet šviesus rytas išsklaido ir sunkiausią sapną.

Skulptorius pasitaškė srovėje, apsitrynė ir smagus išlipo ant kranto. Pakilusi saulė jau kaitino. Pasiraižė, apsišluostė ir, skubiai apsirengęs, grįžo per sodą namo. Bet artėjant prie namų, vėl širdį suspaudė nerimas. Tytu, ramu, giedra, pakilusi saulė spindėjo viršum namų, bet visoje toje giedroje, visame spindėjime buvo jaučiamas kažkoks nematomas nerimas, lyg prieš audrą. Jis slėgė slėgė prie žemės. O diena buvo spindinti. Tik tai gyventi ir džiaugtis. Bet skulptorių kankino klaidus nujautimas.

Nusikratęs kilusio nerimo, — skulptorius ir anksčiau kiek širdim sirguliavo, — nuėjo į dirbtuvę. Sustojęs prie nebaigto Donelaičio biusto. Keletą žingsnių pasitraukęs, iš tolo pažūrėjo. Poeto biustas su romia, visą pakeliančia šypsena žūrėjo į skulptorių lyg guosdamas. Tas Mažosios Lietuvos didysis būrų poetas skulptoriui buvo kūrybos mišlė. Stiprus kaip ažuolas, iškilęs viršum savo laikotarpio, nepalenkiamas, kada baudžiaiva, maras, svetimų atėjūnų antplūdis norėjo sunaikinti jo tautą ir įstumti į pražūtį. Tada iš prislėgtos tautos gelmių pakilo Donelaitis kaip uola ir prabilo apie savo būrus galingais heksametrais, kurie, prasiveržę pro laikus, prakalbėjo apie liaudies amžinumą.

Sukurti Donelaičio biustą, o gal ir visą paminklą, buvo sena skulptoriaus svajonė. Tai turėjo būti tautos gyvybės simbolis. Tik nebuvo išlikę jokių poeto veido bruožų; tai be galo ap sunkino skulptoriaus darbą ir darė tiesiog neįmanoma. Bet skambėjo poeto galingas balsas, ir iš to balso skulptorius norėjo įspėti poeto veido bruožus. Pro amžių ūkanas iškildavo skulptoriaus vaidentuvėje stipraus, susikaupusio ir kieta poeto atvaizdas. Stengėsi sugauti jo bruožus, atžymėti eskizuose. Po daugelio bandymų, ieškojimų, spėjimų — ant darbo stalo stovėjo poeto biustas. Karo pradžioje įsiveržę banditai nespėjo jo visai sunaikinti. Skulptorius pataisė sužalojimus. Poeto biustas vėl atgijo, ir, rodėsi, — rūšiai išsūciaptos lūpos tuoju atsisvers ir prabilo galingais

heksometro žodžiais.

Susimąstęs skulptorius žūrėjo į poeto biustą. Mintyse kilo ir maišėsi vienas po kitu praeities vaizdai.

... Prūsų Lietuva. Aštuonioliktas šimtmetis. Didžiūnai pasidavę savo pavergėjams ir suvokietėjė. Tik tai baudžiauninkai būrai laikosi, nors ir spaudžiami sunkiausios priespaudos. Bet čia ištinke ilgametis karas ir maras. Krinta ištisos apylinkės. Užplūsta svetimi atėjūnai. Būrai atkakliai laikosi, nors jų belikę tik mažos salos. Netoli už sienos plati Didžioji Lietuva, bet liaudis tenai taip pat prispausta baudžiamos, o sulenkėję ponai, tarpusavio rietenose išsivaistę krašto išteklis, pasidavinėja svetimiesiems. Tauta ir visas kraštas grimsta į pražūtį. Atskiriems būrams nėra iš kur sulaukti pagalbos. Tada pasigirsta galingas būrų poeto balsas, po amžių priespaudos sudrebindamas visą Lietuvą. Bet nelygi kova, klasingi prispaudėjai, maišėtis, ir vaikai užmiršta savo tėvų kalbą. Plinta vokietybės. Prūsų Lietuvos žemės pavirsta Ostpreusen. Bažnytkaimių ir vienkiamų salos užmiršta savo praeitį ir nugrimsta vokietybės jūroje... Tik tai vienas poeto balsas skamba viršum ištautėjusios žemės, nustelbdamas amžius ir laiką...

Skulptorius susimąstė. Ar ne toks ir mūsų likimas? Senosios kryžiuočių ordos su hitlerininkų svastikomis užplūdo kraštą. Viską naikina, griaua, engia liaudį, žudo priešakinius atstovus, tarybinius veikėjus. Ruošia naujus Ostpreusen, kur lietuviams skiriamas vergų likimas. Bet ta kova eina šimtmečiais. Sudužo viena po kitos germanų veržimosi bangos į Lietuvą. Užliejo tik tai pakraščius — prūsų žemes ir vakariečių lietuvių kraštus. Pajūriu per Nemuną persirito, bet ir vėl atslūgo.

Senųjų piliakalnių apsuptas, kur senovėje pakaitomis buvo lietuvių ir kryžiuočių pilys, stovi Jurbarko miestas ant Nemuno, Mintuvos ir Imsrės krantų, visai pasienyje, kaip priešakinė tvirtovė. Laikas nuo laiko į ją įsiveržia kryžiuočių palikuonių — kaizerinės ir hitlerinės gaujos ir nusiaubia kraštą. Žmonės dar gerai atsimena praeito karo baisius metus. Prie senojo Viešpilies, dabar vadinamo, Bišpilio piliakalnio, Imsrės upės slėnyje, buvo okupantų kankinami ir žudomi vietos žmonės, atvežti iš visos panemunės ir apylinkių. Ligi šiol pasibaisėdami žmonės pasakoja apie klaidus kankinimus ir žudynes. Prieš nužudydami savo aukas, budeliai išsukinėdavo kojas ir rankas, nupiaudavo liežuvius, iš-

lupdavo akis, išrėzdavo per nugarą diržus... Šimtų kankinių kapai dar ir dabar buvo Bišpilio papėdėje, kur ištisai senųjų liaudies kovotojų kaulai.

Ką dabar įsibrovėliai padarys? — Vėl žudys žmones, supils naujus kapus. Bet ar laimės? Ar pavers Lietuvą naujais Ostpreusen? — Ne, nusiris ir šita banga per kraujo kalnus, per naujus kankinių kapus, bet krašto nepavergs. Dabar Lietuva, pasukusi tarybiniu keliu, už savo nugaros turi galingą Tarybų Sąjungą. Ji padės žūtubūtinėje kovoje, nublokš ir šitą amžinųjų priešų antplūdį.

—o—

Prieš pusryčius grįžo iš miestelio susierzinusį žmona. Buvo nuėjusi į pieninę parsinešti pieno pusryčiams ir pasukę paršams. Bet pieno negavo, visas pienas buvo paskirtas atvykusiam vokiečių specialiam daliniui, o pasukę kibire parsinešė akmenų. Apspitusios policininkų bobos, kažko sukiršintos, vos akių neišdraskė, o vaikėzai pasityčiodami prikrovė nematant pasukę kibiro dugne akmenų. Moteris vos ištruko nuo užsiundytos gaujos ir nepastebėjo, kodėl toks sunkus kibiras.

Prie miesto rinkų aikštės sustojęs pailsėti ir atsikvėpti. Bet čia pamatė tokį klaidų vaizdą, kurio iš pradžių net suprasti negalėjo. Po aikštę lakstė vaikėzai ir mėtė popiergalius. Paskui iš Rukučio-Beinoriaus mūro ir sandėlių, kur buvo laikomi suimtieji, su triukšmu ir riksmu išvarė, mušdami lazdomis per galvas, būrį suimtujų ir nuvijo rinkti išmėtytų popierių. Aikštę apsupo su šautuvais policininkai, hitlerininkai su kaukolėmis ant rankovių ir su bizūnais rankose, o išėję ant balkono viršininkai — Vėgertas, Rikteris ir dar kažkoks storas vokietybės matyt, pats didžiausias erodas, stovėjo įsirėmę į šonus ir kvatojo. Vaikėzai, tyčia tam parinkti iš miestelio padugnių, vaikydamis su lazdomis vyrus, senius, moteris, šaukė visa gerklę:

— Rinkite komunistų literatūrą!

Suglumusi moteris sustojė ant šaligatvio su kibiru. Kas gi čia dabar per nauja beprotystė? Sustojęs ir kiti praeiviai, nesuprasdami, kas darosi. Po visą aikštę vaikė ir čaižė bizūnais suimtuosius. Kai kurie griūdavo, apsiplėję kraujais, bet hitlerininkai, spardydamis juos prikeldavo ir vėl vaikydamis po aikštę. Kai surinko išmėtytus popierius, vėl išmėtė ir iš naujo pavarė suimtuosius rinkti.

— Ar visai iš proto išėjo? — stebėjosi žmonės.

— Štai, čia dar viena komunistė! — sukliko šalia

Grybienės stabelėjusi Beinorienė. — Ji taip pat turėtų rinkti komunistų proklamacijas.

— Atstok tu, beprote! — atsakė jai atsipeikėjusi ir nusigandusi Grybienė. Čiupusi kibirą, norėjo greitai pasprukti, bet kibiras apsivertė, pasunkos išsiliejo, liko vieni akmenys. Bet moteris iš to skubumo nepastebėjo ir nubėgo tekina, nesudama kibirą su akmenimis.

Parbėgo uždususi namo. Įpuolė be kvapo į dirbtuves. Skulptorius stovėjo susimąstęs prie Donelaičio biusto.

— Vincyti, kas mieste darosi! — sukliko moteris, stverdama už širdies ir vos nesugriūdama.

— Kas yra? — krūptelėjo skulptorius ir atsigrėžė nuo biusto.

Moteris iš susijaudinimo negalėjo atgauti kvapo. Žiopčiojo kaip žuvis, išmesta ant kranto ir stovėdama už krūtinės. Pagaliau, springdama žodžiais, papasakojo, kaip ją apspito pieninėje kažkokios pasileidėlės ir ką ji matė pareidama turgas aikštėje.

— Bepročiai! Žmogėdros! — pašoko skulptorius, sugniaužęs kumščius. — Ką jie daro?.. Ką jie daro, prakiektieji?.. Ar jau ir galo jiems nebus?..

— Vincyti, — kalbėjo toliau moteris, — nebus čia mums gyvenimo... Bobos ir tos kaip pakvaišusios rėkia: sunaikinsim bolševizmo lizdą, iškraustysim iš mūsų, nepaliksime gyvų...

— Supaisai bobų riksmo, — numojo ranka susierzinęs skulptorius. — Tie žmogėdros Vėgertai žmonėms protą sumaišė, tai ir dūksta.

Skulptorius stengėsi susiimti į rankas ir nepasiduoti siaubui. Aišku, kad hitlerininkai sukels visus palaidus patamsių gaivalus ir padoriems žmonėms neduos gyventi. Reikia ryžtis. Ko tas Nausėda vakar nieko nepasakė? Ir kur tas Banaitis taip ilgai užtruko, kad neduoda jokios žinios? Ir Juozukas dingo kaip vandenyje. Jis pats, viską metęs, eitų jų ieškoti į mišką. Bet kur juos ten suras? O žmona, o vaikas? Kur juos dėsi? O gal, viską metus, išeiti kad ir pėsčiam su vaiku ir žmona į Kauną. Gal ten ramiau. Bet tuo metu už durų kažkas subruzdėjo. Vyro ir žmonos akys sunerimusios atsigrėžė į duris. Pro jas įėjo policininkas iš baltaraiščių, bet jau uniformuotas.

— Ponas viršininkas kviečia tamstą skubiai atvykti! — tarė policininkas ir sustojęs prie durų.

Skulptorius persižvelgė su policininku ir su žmona. Policininko akys buvo tuščios, išblindusios, žmonos akyse sustingo siaubas. Klaidi ty-

vi
ri
bi
ne
me
nu
N
jie
po
la
ma
žn
ty
aš
si
ra
ro
di
po
sū
kl
ku
sto
va
va
—
tin
sk
an
pu
sū
ne
gr
na
jo
ku
vis
nu
vo
čia
po
de
ne
po
Gr
eit
žir
pr
ni
ga
ba
Pr
rin
zū
po

vimas buvo girdėti. Skulptorius pajuto, kad jis pats kaip biustas stingsta, tik širdis neramiai plaka.

— Vincyti! — neišlaikė moteris ir puolė prie vyro.

Skulptorius atsipeikėjo nuo žmonos balso.

— Nusiramink, — tarė. Nueisiu ir sugrįšiu. Nieko jie man nepadarys.

— Tai eikime, — pritarė policininkas. — Viršininkas labai skubino.

Skulptorius atsiveikindamas norėjo atsipalaiduoti iš žmonos glėbio. Bet moteris, tyliai, be žodžių, apsiopylė ašaromis ir mėslungiskai apsikabino stingstančiomis rankomis, nepaleisdama vyro, išėjo drauge su juo iš dirbtuvės. Paskui ėjo niūrus policininkas.

Kieme prie tėvo pribėgo sūnus.

— Tėveli, kur eini? — paklausė, žiūrėdamas į apsiverkusią motiną ir už tėvo pečių stovintį rūtų policininką.

— Nežinau, — atsakė tėvas, glostydamas sūnaus galvą, lyg atsiveikindamas.

— Tai aš eisiu su tavim, — pasisūlė vaikas.

— Ne, tu pasilik su motina ir užauk didelį, — tarė skulptorius ir paėmė sūnų ant rankų. Visą nupurtė siurpus nujautimas. Pabučiavo sūnų ir perdavė motinai. — nenusiminkite. Aš tuojau sugrįšiu.

Dar kartą apkabino žmoną su sūnumi ir skubiai nuėjo parko link.

Policininkas sekė paskui.

Moteris su vaiku ant rankų stovėjo viduryje kiemo ir visa sustingusi lydėjo akimis nueinantį vyrą. Akys išdžiūvo. Pritrūko ašarų. Ką jos čia gali padėti?

— O —

Skulptorių Grybą nuvarė policininkas tiesiai į nuovados viršininko Keršio kabinetą. Jis ir buvo pasiuntęs policininką skubiai atvesti Grybą. Skulptorius norėjo eiti į viršų pas Klevicką sužinoti, kas čia per nauja beprotystė darosi, bet policininkas neleido.

— Ten viršininkai!.. Negalima!.. — tarė kažko įsibaiminęs policininkas. — Prašau į nuovadą..

Nuovadoje švaistėsi hitlerininkai su kaukolėmis ir būtiniais. Lakstė persigandę policininkai. Keršio nuova-

doje nebuvo. Jis su kitais policininkais ir gestapininkais varė iš aikštės suimtuosius atgal į sandėlį ir rūšį. Tai buvo suimtųjų nusiaubimas prieš baisią operaciją.

Grybienė, nors ir matė tą klaikumą aikštėje, bet nesu-prato, kas ten darėsi. Šį rytą atvyko specialus dalinys su zonderfiureriu Karstenu, buvusiu mėsininku Marienburge, vykdančiu ypatingus uždavinius. Karstenas jau buvo praėjęs kruviną mokyklą mirties stovyklose, ir šitie nauji uždaviniai okupuotame krašte jam buvo tik smagus pasivaikščiėjimas. Atvykęs su savo būriu į Jurbarką, perėmė policijos nuovadą ir įsakė tuojau suimti visus įtariamuosius, o suimtuosius pramankštinti aikštėje. Tai buvo jo iš anksto apgalvotas veikimo planas.

Klevicką ir jo pagalbinę policiją, nors ir klaikių dalykų pridariusią, nukrėtė šiurpas jau vien pamačius naują viršininką ir palydovus su kaukolėmis. Tai buvo ne Vėgerto pasipūtęs išdidumas ir sadizmas, o kažkas baisesnio. Iš kiekvieno jo judesio dvelkė beatodairiškas žiaurumas ir su nieku nesiskaitymas. Tai buvo tikras budelis su pasrūvusiomis buldogo akimis. Klevickas ir jo padėjėjai, iš karto pajutę, kad kažkas baisaus rengiama, akiai vykdė jo įsakymus, bijodami prieštarauti.

Skulptorius susitiko išbalusį Klevicką nuovados tarpduryje. Jis kažkur skubino, lyg galvos netekęs ir praradęs lankstų dvideiškumą. Kažkas ir jam įvarė baimės.

— Ir ponas skulptorius čia? — stabtelėjo lyg nusi-gandęs. — Kam tamstą iškvietė?.. Nespėjau įspėti. Dabar aš nieko negaliu padaryti. Atvyko ypatingi vokiečių daliniai ir viską perėmė į savo rankas. Tams-tai vienintelis išsigelbėjimas su jais išsiaiškinti, išsižadėti komunizmo ir jį vešai pasmerkti.

Skulptorius nustebežs žvilgtelėjo į pasimetusį viltrakį, kuris, matyti, buvo stipriai uodegą privėręs ir nežinojo kaip išsisukti. Vakarykščio pasitikėjimo savimi neliko nė ženklo. Buvo tik kažkokia suglumusi žmogysta, vyk-danti kito valią. Apie kokį nors dvigubą žaidimą ir kalbos negalėjo būti.

— Neturiu aš ko išsižadėti ir ką smerkti, — atsakė skulptorius, stebėdamas Klevicko naują pasikeitimą ir nusipurtydamas, lyg nuo kažko blauroaus.

— Tada aš nieko tamstai negaliu padėti, — skėstelėjo beviltskai rankas Klevickas, slėpdamas akis. — Kalbėkis tamsta su atvykusio dalinio viršininku. Jis dabar padėties viešpats..

Tuo metu pro duris įėjo storas išpurtes hitlerininkas su kaukuole ant kepurės ir krauju pasrūvusiomis akimis. Tai buvo ypatingo dalinio viršininkas Karstenas. Jis kažko nepatenkintas žvilgtelėjo į Klevicką ir į skulptorių.

— Snel! — riktelėjo Klevickui.

Klevickas be žodžio dvilinkas susilenkė ir dingo pro duris.

Pašnairavęs hitlerininkas, kaip buldogas nukrypavo klišomis kojomis prie stalo ir atsisisėdo atspūsdamas. Prisi-merkęs pažūrėjo į skulptorių Grybą.

— Wer sind sie? — paklausė.

— Bildhauer, — atsakė skulptorius.

— Bildhauer? — nutęsė šniokšdamas hitlerininkas. — So, aber ich bin ein Fleischhauer. Bolševik?

Skulptorius tylėjo. Pažiūrėjo į pasipūtusį mėsininką ir patraukė pečiaus, — ką su tokiu galima kalbėti?

— Ganz egal, — srurgė buldogas, nesulaukdamas atsakymo. — Raus mit ihm!

Skulptorius net nesu-prato, kad tai buvo visas teismas. Prisokęs policininkas skubiai jį išvedė ir nukrūdo į Rukučio-Beinoriaus sandėlį, kuris anksčiau buvo paverstas kalėjimu ir dabar grūste prigriestas suimtųjų, kurie net tokio teismo nematė ir nežinojo, kad jie yra pasmerkti.

— O —

Iš pat ryto, atvykus ypatingiems daliniams, policininkai lakstė po miestą, suiminėdami žmones. Mobilizavo ir Aliošką Stelmoką su jo išgverusiu sunkvežimiu. Jis su dviem policininkais vežiojo suimtuosius iš užmiesčio.

Atvežė ir kalvį Danulį, išplėšė jį iš lovos, kur jis gulėjo palieges po visų tardymų ir nesitikėjo atsikelti.

— Argi jau man ir numirti ramiai neduosite? — pasipiktinęs senukas paklausė, tempiamas policininkų.

— Negi gyvą vešite palaidoti?

Bet policininkai, kažkokio siaubo apimti (ne vienam iš jų kliuvo bizūnu per apykaklę už nerangumą) skubiai ištempė senuką į sunkvežimį ir nuvažiavo paimti Banaičio uošvio Suginto, už Viešpilės piliakalnio.

Senas knygnešys ne kartą kaukšėjo aplink nuovadą su savo medine koja, grasindamas ramentais. Prasiveržė ir pas Klevicką į jo kabinetą. Viltrakis apgailestavo, kad buvo priverstas suimti jo dukterį ir turės ją laikyti kalėjime, kol siantės aplinkui Banaitis. Siūlė perduoti jam sveikinimą ir tarpininkauti jų pasimatymui.

Senis pasipiktino, atmesdamas viltrakio klastą. Jis pasibaisėdamas matė jo kruviną snukį ir gailėjosi, kad dėl tokių išgamų buvo susipykęs su žentu ir dukterimi. Dabar apie seno knygnešio lūšnelę piliakalnio papėdėje dieną ir

naktį slankiojo šnipai, tykodami sugauti Banaitį. Per Nausėdą iš žento gavo žinią, kad vaikus išgabentų į užnemunę, pas jo gimines, bet senukams buvo sunku skirtis su vaikais, ir jie nesiskubino. Argi ir vaikams grėstų pavojus?

Šį rytą įsiveržė policininkai pagriebė seną knygnešį, vos pakilusį iš lovos, nespėjusį prisirišti medinės kojos ir pasiimti ramentų.

(Bus daugiau)

Paieškojimas

Paieškau Artemijaus Lesniausko, Petro sūnaus, gimusio 1908 m., Kaune. Prašau atsilipti ar žinantieji jo adresą prašomi pranešti, už ką būsiu didžiai dėkinga.

Valentina Lesniauskaitė
Kaunas,
Vaičičio g. 10a-4
Lithuania, USSR

Mr. Joseph Pankowski

Hiram Walker & Sons Limited, Toronto, Ont.
Produktų Pardavėjas

Prieš vestuves ar kokius kitus parengimus kreipkitės pas mane su pilnu pasitikėjimu.

Aš pasirūpinsiu visu kuo ir suteiksiu informaciją, kokių jums reiks.

Telefonas: EM. 4-2131

Petre Bepirščio Bilių

Šviežias Medus

Galima gauti pasipirkti Toronte:

A. A. Kukų krautuvėje, 847 College St.

ir

Lietuvių Salėje, 160 Clarendon St.

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Šviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.

Savininkas Ch. Pampalas

Telefonas: LL. 46917

Laidotuvių Reikale Kreipkitės Pas

Bates & Dodds

FUNERAL SERVICE LIMITED

A. E. RAPER, Managing Director

981 QUEEN ST. W. — Toronto — EMpire 3-0681

Tiktai Vieną Savaitę
Pradedant Pirmadienį, Vasario 3

"The Carnival"

Priedas: "Antarctic"

Visa programa spalvota
Platus panoramiškas ekranas

BELLEVUE teatre
WA. 1-1633
340 College St. ties Brunswick

Pajamų Mokesčių
Ir Knygvedybos
Reikaluose

Prašome kreiptis

MAYfair 6121

Toronto

Pranešimai

Toronto, Ont.

Motery Žiniai

Toronto Lietuvių Moterų Klubas susirinkimas įvyks sekmadienį, vasario 2 dieną, 4 valandą po piet, 160 Claremont St.

Kaip praėjusiame susirinkime buvo nutarta, po susirinkimo turėsime laisvą pasikalbėjimą prie skanių užkandžių ir kavutės.

Prašome visas nares ir simpatikas atsilankyti. Turėsime apkalbėti vasario 23 dienos parengimo reikalus. Malonu būtų, kad jaunesnės eilės moterys atsilankytumėt ir prisirašytumėt prie mūsų klubo.

Vaidyba

Susirinkimas

Sūnų ir Dukterų Pašalpinės Draugijos pirmos kuopos narių mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, vasario 2 dieną, 2 val. p. p. savojo salėj, 160 Claremont. Kviečiame visus atsilankyti.

Nuo vasario 1 d. iki balandžio 30 d. Draugija veda vaju gavimui naujų narių. Laikė vaju nauji nariai priimami su perpus nupigintu įstojimo mokesčiu. Įdomiančius stojimu draugijon prašome atvykti susirinkimam, ar dėl platesnių in-

Gražus Moterų Klubo Parengimas

TORONTO. — Praėjusį šeštadienį Toronto Lietuvių Moterų Klubas kartu su Bangos choru turėjo gražų parengimą. Tiesa, jis nebuvo labai skaitlingas publika, kadangi staiga užklupęs sniegas daugelį sulaukė namie, bet vistiek buvo nemažai žmonių ir visi gražiai pasilinksmino.

Visiems susirinkus ir pradėjus vaišintis, Bangos choras susirinko ant staidžiaus ir padainavo kelias lietuviškas dainas, vadovaujant mokytojai M. Kuzikienei ir kompanuojant L. Duncan. Ne tik dainos buvo labai gražios, bet reikia pasakyti, kad ir choras dainavo labai gražiai. Balsai taip suderinti, taip harmoningai skambėjo. Gaila, tik tai, kad jis trumpai dainavo. Atrodo, kad choristai įsivaizduoja, jog jeigu jau sykį daina dainuota, tai jos nebegalima dainuoti kitą kartą. Gražios dainos gali būti dainuojamos daug kartų ir jos niekad neatsibosta.

Po to sekė vaišinimasis ir šokiai. Visi gražiai pasilinksmino, pasikalbėjo. Ir taip vakaras praėjo labai greitai.

formacijų telefonuoti kuopos sekretoriui: LE. 5-1656.

P. Pajuodis
Kuopos Ssekretorius

Tiesiog dar nesinorėjo eiti namo.

Vakaro rengėjai prašė padėkoti tiems, kurie atsilankė nepaisant sniego, už nepatingėjimą ateiti ir tokiu būdu paremti klubą ir chorą. Dabar bus galima toliau tęsti kultūrinį darbą.

Ištikro, choras yra mūsų kultūrinė pažiba. Jis užsitar nauja visų paramos. Kitu kartu atsiminkime tą ir nepatingėkime atsilankyti į jo parengimus.

Reporteris

Estelle Bogden Buvo Susirgus

TORONTO. — Solistė Estelle Bogden, kuri torontiečiams jau gerai pažįstama, sausio 18 dieną atvyko čia su Čikagos chorą Pirmyn, kuriam vadovauja K. Steponavičius, pastatyti operetę Šikšnosparnis. Laikė perstatymo ji pradėjo nesijausti gerai, bet viskas praėjo gerai. Tačiau kada ji išėjo į orlaivį, skausmai taip suspaudė, kad orlaivis po 7 minučių kelionės turėjo grįžti atgal ir iškelti ligonę.

Ligonė buvo ambulansu nuvežta į ligoninę, kur gydytojų priežiūroj greitai atsigavo.

Kadangi dėl blogo oro orlaivis negalėjo numatyto laiku išskristi, tai ji buvo pakviesta atsilankyti pas draugus Poškus, o paskui ir pas Morkius, kurie gyvena kaimynystėje. Tas davė progą ir jūsų reporteriui vėl susitikti su dainininke.

Estelle Bogden yra puiki dainininkė. Tą jūs gerai žinote. Ji taipgi yra veikli meno judėjime, nežiūrint to, kad turi biznį ir didžiumą laiko turi praleisti prie biznio. Taip sunkiai dirbančių dainininkų yra labai nedaug. Tik didelis atsivavimas dainai ir menui aplamai suteikia jai tiek jėgų ir energijos.

Torontiečiai linkime jai pilnai pasveikti ir nepailsti dainoje.

Reporteris

Palaukite Tuos Biznierių Kurie Skelbia Liaudies Balse

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS
Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių pa-eina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akliniu.

470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

Bellevue Rodys TSRS Filmas

TORONTO. — Bellevue kinoteatras, kuris randasi ant College, netoli Brunswick, keičia nusistatymą. Pradedant vasario 3 diena, jis rodys rusiškus, ukrainiškus ir kitokius užsieninius filmus.

Pirmoj programoj bus naujas tarybinis filmas "Karnivalas". Tai muzikinė komedija. Artistų tarpe yra Igor Iljinski, Liudmila Kurčenko ir kiti.

Toj pačioj programoj bus parodytas filmas apie Antarktą arba pietinį ašigalį, kur tarybiniai, kaip ir kitų šalių, tyrinėtojai turi įsistelgę bazes.

Padėkos

Šiuomi reiškiamė nuoširdžiausią padėką mūsų didžiam gerbiamoms torontietėms už suruošimą mums puikios priešvedybinės puotos — šiaur partijos ir už brangias ir naudingas dovanas, kurios mums ne tik didžiai naudingos, bet ir amžinai primins

jūs geraširdiskumą.

Dar kartą širdingas ačiū šiaur partijos ruošėjoms ir visoms dalyvavusioms joje bei apdovanojusioms mus.

Aldona ir D. Williamsonai
(Bulzgytė)
Mexico City, Meksika

Ačiū visiems windsoriečiams ir detroitiečiams, kurie atsilankė į mūsų išleistuvių partiją, ypatingai draugams Linkevičiams, Svirpiliams, Rimšams, Užunariams, kurie tiek daug pasidarbavo.

Ačiū už dovanas.

V. A. Ragaišiai
su šeima

IKALINO KUNIGAŲ IKI GYVOS GALVOS

NANCY, Francija. — Katalikų kunigas Guy Desnoyers, 37 metų amžiaus, nuteistas sunkių darbų kalėjimam iki gyvos galvos.

Jis rastas kaltu nužudžius 19 metų merginą ir jos kūdikį, kurio tėvu jis buvo.

LONDONAS. — Tarybų radijas pranešė, kad Antrasis sputnikas, kuris į erdves buvo paleistas lapkričio 4 d., neužilgo sudegs.

Belsize Tailors

J. RACIO

Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvykla

Taipgi parūpiname nupiginta kaina medžiagos dėl siuntimo Lietuvon.

2011 Yonge St. - Toronto - HU. 9-9526

Visokių Pleno Produktų Krautuvė

Modern Dairy

847 COLLEGE ST. — TORONTO
Telef.: LE. 6-1429

Taipgi didelis pasirinkimas visokių sausainių, maisto produktų.

Savininkai: A. A. Kukta

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133
17 QUEEN ST. E. TORONTO
Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. EM. 6-1748

Lietuvių Apšildymo Firma

Rose Heating -- Tinsmith Co.

844 Broadview Ave. HO. 6-1623
Krautuvė: 723 Gerrard E.

Didelis pasirinkimas krosnių: gazo - alyvos - anglių - stokerių. Conversion burners.

Vandens tankai - gazo ir elektros. Namų Vėsintuvai Vartotų radiatorių, vonių ir šildytuvų, kurenamų gazais, alyva ar profan gazu, tinkamų dėl gyvenamų namų ar vasarnamių.

Savininkai ZALECKIAI

LIETUVIS PLUMBERIS

(J. Lisauskas)

Įrengiam Aliejinių Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE. Tel. LE. 2-5191
Toronto

Automobilių Radiatorių Reikalais
Prašome Kreiptis

Intersection Radiator Service

8 OLD WESTON RO. - Toronto - RO. 6-1509

Taisome, valome ir patikriname visokių automobilių radiatorius

Savininkai A. A. Gužauskai